

308521

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2

జేన్న పట్టణము 1915 సం॥ జూలై నెల 30 వ తేది శుక్రవారము

No 104

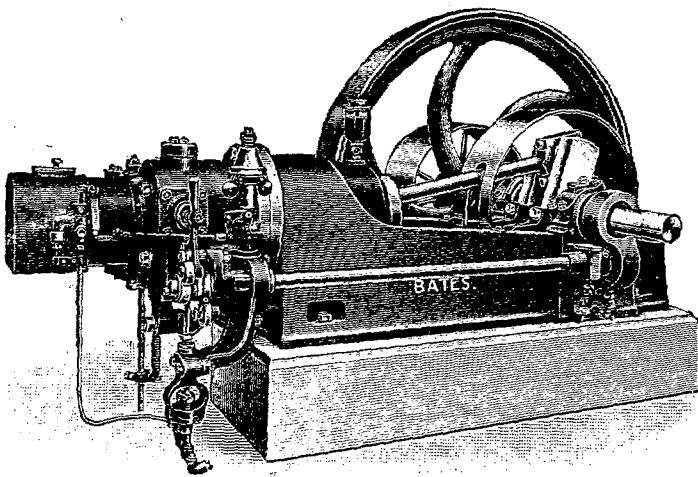
సంపుటము. ౨.

రాక్షసనామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస బహుళ చవితి ర.

సంచిక ౧౦౪

బేట్సు కూర్డ్ ఆయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, పెట్రోల్ ఇంజనులు

మిక్సింగ్ ప్రెస్సింగ్ జెండ్రింగ్ ఈ ఇంజనులు సవీన యేర్పాటులతో అమర్చబడి యెట్టి మోటో నలునను అతి త్వష్టికరముగా పనిచేసే యందు టుల్ల వనవేలు ప్రపంచమంతటను విక్రయించ బడుచున్నవి. మా కెభిర్ను అతిస్వల్పము. వీనిని నడుపుటలో ప్రత్యేకముగా జీతగాదు అక్కర లేకయే య్యేసాయవాచే చాలచోట్ల పనిచేయుచున్నారు. వీని నడుపుట అతి సులభము. వేలు అతి సరసము. 2½ మొదలు 15 గజ్జ ములపరవరకు వాటియోత్పన్నేరు సామానుల సహా యెప్పుడున్న సిద్ధముగా నుంచబడును.

గ్యాసు ఇంజను.

సోల్ ఏజెంట్లు:—

డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో,

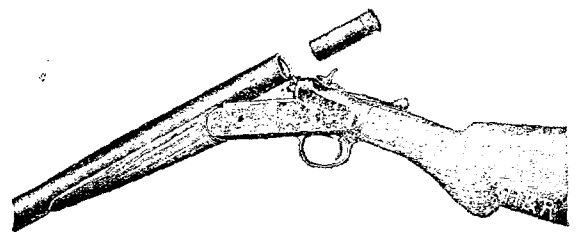
ఇంజనీర్లు,

బ్రాంచి బెజవాడ.

20 సి. కెంపు లైను బీచ్, మదరాసు.

తుపాకులు!

తుపాకులు!

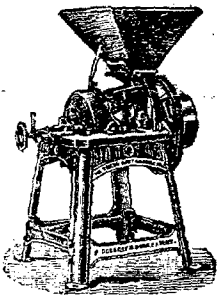

తుపాకులు, రివోల్వర్లు, షోటాలు, మందు మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా విక్రయించబడను. నలయువారు క్యాటలాగులు ఈ అడ్డనుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

యల్. వి. రామానుజం శెట్టి అండుకో,

12, పాపన్న బ్రాడ్వే, మదరాసు.

సిండికేయం ప్రము.

నాగరపువస్తుప్రదర్శనశాలయం

గొప్పగొప్పవారిచేపేనవేలు

దియ్యబడినవతకము.

యోగ్యతాపత్రములుపొందిన

అమృతాంజనము అన్ని నెలలకు పరమామృతము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతశబ్దమాదిసిగల

మాయమందుగాదు.

ప్రతియింటనుండ దగినది.

వేలకువేలు సీసాలు విక్రయము.

అన్నిచోట్ల విక్రయించబడుచున్నది.

నకలుమందులవలన మోసముగలుగును

పంచభాష చీటిచూచి

కొనిన మోసముగలుగుదు

వాడని వారుండగు.

అమృతాంజనము

అంజనశబ్దమంతమునగల

నకలుమందుగాదు

తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, శార్కర

పునొప్పులు, కీళ్ళబొట్టు, పక్షవాతము,

వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు

వీని కన్నిటికి అమృతమునంటిని.

చక్కని దబ్బితో సహా

సీసానికి అణాలు.

అమృతాంజనము డిపో, ట్రె

౧౦౯, ఫేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

శా. ౬, తంబుశెట్టి వీధి, జార్జిటౌను, మద్రాసు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పరిషత్తు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పరిషత్తు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పరిషత్తు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పరిషత్తు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పరిషత్తు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పరిషత్తు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పరిషత్తు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పరిషత్తు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పరిషత్తు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పరిషత్తు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పరిషత్తు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పరిషత్తు

Bhids & Sons, Sangli (Bombay) Manufacturers of Improved Ground Nut Decorticator or opener

నూతనాభివృద్ధి నొందినయంత్రము

ఈ యంత్రము, వేరుశనగ కాయము, వాటి

నూతనాభివృద్ధి నొందినయంత్రము

బెడె అందు నన్ను, సాంగ్లి, బొంబాయి.

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

మంచి లీ పట్టణము.

సామాన్య విద్యార్థులకు చేతిపనియే నేర్పబడును.

ఈ శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలను బోధించు

ఈ శాంతికి విద్యలను నేర్పుకొనువాడు గవర్న

కోపల్లె హనుమంతరావు, ఎం.ఎ., బి.ఎల్.

ప్రపంచ చరిత్ర

ఇంగ్లీషు రెండు సంవత్సరము కలుపడినది.

ఇందన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగ

ప్రపంచ చరిత్ర

సంకలనము:—గా. హరిసన్వ్యక్తమరావు, ఎం.ఎ.

వర్తకాభివృద్ధికి నూతన యంత్రము

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులను,

ఒక్క రోజునకు మాత్రమే

ప్రకటన వ్యయము.

ఇంగ్లీషుబాడి టైపులో అచ్చుచేయించిన

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

ఆంధ్రవనతి గృహము.

ఆంధ్రవనతి గృహము తిరిగి పూనవల్లి రోడ్డు నందున్న

ఆంధ్రవనతి గృహము.

Wanted.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతితాలూకా గ్రామము

1915 న సం॥ దేశంబును ఆఖరు లోపల

100 చందాదార్లకు చేర్చుకొనినారికి

సాముచెల్లించువారు మాత్రమే చందాదార్లుగ

వారపత్రిక చందాదారుడు దినపత్రిక 3

మాదగ్గర నజంబుల్లిస్ట్రో చేరినవారికి మాత్ర

సమస్థలగు వారికి వలయునేది, పినుట అమ్మ

The Madras School of Commerce and Economics, Triplicane, MADRAS.

Term begins 5th July, will shortly be fitted with electric fans and lights, seats guaranteed to those applying before the 20th of July

THE PRINCIPAL.

SAKUNTHALA HAIR OIL advertisement with illustration of a woman and descriptive text in Telugu.

గుడ్లవల్లేరు

(గుడ్లవల్లేరు వెంకటరత్నంగారు)

మా గ్రామములోనుండియే బండరు, మాజీను, లోకల్ పంజా రోడ్డున్న గ్రామము నుండి 2 ఫర్లంగులదూరములో బండరు, బెజవాడ రైల్వే కోడ్డున్న ఉన్న వి. పు. మా. 3,000 ల కులలోపు జనసంఖ్యకలదు. ఈ 3,000 లకు లోపుగా కొన్ని చెల్లించే రైతులుగలరు యీ గ్రామమును మారు 20 లోపు గా భాగ్యపు చేయరలను, ఈ రైతులలో కొందరు, ౮ కలకు అక్రమముగలవు గ్రామముకు వకమయలు దూరములోపున్న పుల్లెరుకాల్వకు ౨ లాకులన్న, కకవార్డున్న ఏపడియం దెను. ఈ గ్రామములో పండియ 30000 ల బస్తాధాన్యముగాక, గురజలింగం ముడిచేల్లి, కమలాపురం, చెన్నూరు, చేపిండ్ర, మొదలగు గ్రామములలోనుంచి, భాగ్యమునకొని తీసుకువచ్చి, యిచటనున్న చేమలచేబియ్యమును, ప్యాక్టరీలకు తెల్లబియ్యమును చేయించు కుంకురుగాని రైలు స్టేషను మా గ్రామమునందలి హేతువుచేతనున్న, యిగుప్తా లున్న కవుతవరం, న్యూజెల్ల రైల్వేస్టేషను. రెండును, దూరమగుటచేత, మా గ్రామమునుండి సదకుస్టేషనులకు గురుకుచేర్చుటకు ఖర్చులే విశేషమవుటవల్లను, రైలు ద్వారా ఎగుమతిచేయుటకు సీలలేక ప్రతి సంవత్సరము పడవలమీదుగా నీ గ్రామమునుంచి యితరచోట్లకు ౨,00,000 ల బియ్యపుబస్తాలను ౧0,000 ల విలువగల టీకు కల్ప మొదలగు సామానులను, ఎగుమతిచేయుటకు ఈ 30,000 ల కులలోపు విలువగల ఆపరదిననుజును, యితరచోట్లనుండి యీ గ్రామముకు దిగుమతి అవుటయు జరుగుచున్నది. రైల్వేలైన అతిసామాన్యముగానున్న మా గ్రామమునందలి రైల్వేస్టేషను తేకుండుటచేత, నిరుప్రక్కలనున్న రైల్వే స్టేషనులు రెండును 3 మయ్యి మా గ్రామములోనుండుట చేతను, మా గ్రామముయొక్క ముఖ్యులకును, సర్కులకును, రైల్వేయొక్క సౌఖ్యలాభములు ఏమియు కలుగజాలకుండెను. మా గ్రామమున వర్తకమునే జీవనాధారముగా నేర్పగల్గొన్నవారలు చాలమంది గలరు. ఈ గ్రామ ఎగుమతి, దిగుమతులు పడవలమీదుగానుండు మా గ్రామమునందలి రైల్వేస్టేషను యేపడి సరకులు రైల్వే ద్వారా నేరుగా గమ్యస్థానములు చేరగలిగినచో వర్తకముచేయువారికి కష్టములు ఖర్చులు తగ్గి ఎక్కువలాభమువచ్చుటయు రైల్వేవారికికూడ ఎక్కువ ఆదాయమువచ్చుటయు సంభవించును. పడవలవల్ల ఎగుమతి దిగుమతులు చేయుటలో అతికష్టములున్న రుసుములన్న కలుగుటవల్ల వర్తకమునకు కొకాకొకపుడు నిరుత్సాహము కలుగుటయు తటస్థించును. ఇట్టిస్థితిలో మా గ్రామమునందలి రైల్వేస్టేషను ఉండుట అతిముఖ్యము వర్తక, వ్యవహారముల కొరకు యీ గ్రామములు ఇతరపట్టణములకు ప్రతిదినము చాలమంది ప్రయాణము చేయుచుండును. చేమలలోనేను యితరవిధముగానేను, యీ గ్రామములో దినముకు ౧౦౦౦ మంది కూలీలు పనిచేయుచుండును. వారందరు యితరజిల్లాలనుంచి రావలసివచ్చు యున్నారు. అట్టివారల కాకపోకలకు కూడా యీ గ్రామమునందలి రైల్వేస్టేషను ఉండుట అత్యవసరము మేము రైల్వేస్టేషనుకోరే ప్రజలను రైల్వేలైనను అంటిన చెక్కకట్ట అయియున్నది. ఆచెరువులో యూరపియ నలు భుజించుటకు ప్రయత్నమును నొకబాటికొనుచున్నది. ఆపకులను, కటాకులను అనేకమంది యూరపియనలు, నిచ్చటికి విచ్చేయుటకై కవుతవరం రైలు స్టేషనులోనికి వచ్చి ప్రయోగింపబడుచున్న దయచేయుచుండును. ఇట్టివారికి నిచ్చట రైలు స్టేషనున్న చోటు మా పయోగము. బండరు, బెజవాడ రైలులో ప్రయాణము చేయు ప్రతిమానవునికీ, మా గ్రామము సమీపించుటతో నిచట చెరువంద రైల్వేస్టేషనులేకపోవుట పొరబాటునొకమానదు. ఇంటినానుకొని పోవురైలుబండి నెక్కుటకు కిమైలు జనరల్ రోడ్డుమీదుగా ఎగువకుపోయి ఎక్కి అక్కడనుండి 2 మైలు రైలుబండిమీదుగా దిగువకుతిరిగివచ్చి యింటినానుకొని పోవురైలు బండిలో కూర్చున్న ఏ ప్రయాణికుని మున్ను తనతన లాడకుండును. సర్దుపురం ఆపికు, భీమవరం, బంటుమిల్లి మొదలగు గ్రామములనుండి బండరు, బెజవాడ ప్రయాణము చేయువారలు పడవలలోవచ్చి మా గ్రామవాద్దందరికి అక్కడికి రైల్వేదూరములో నన్న కవుతవరం రైలు స్టేషనుకు సకల కష్టమునడిచేచుండును. వాద్దందరినుంచి వకమైలు దూరములోవున్న మా గ్రామమునందలి రైలు స్టేషను వున్నయెడల ఆ ప్రయాణికులకు చాల లాభమును, సౌఖ్యమును అయియున్నది.

మా మట్టుపట్ల నన్న విన్నకోట, దగ్గమిల్లి, కూరాడ, చంద్రాల, వెంకెండ్ర, చిత్రం, మామిడికోల్, పసుమర్రు, బోయవారిపాలెం, మొదలగు గ్రామములకు కూడ కవుతవరం, మాజెల్ల రైల్వేస్టేషనులకుంటే మా గ్రామమునందలి మేము కోరేరైలు స్టేషనే చాలాసమీపమున్న లాభమున్న సౌఖ్యమున్న అయి యున్నది. సదకు గ్రామములవారు తమకు కవుతవరం, మాజెల్ల స్టేషనులకు, కష్టములేగాని, సౌఖ్యలాభములు తనవియు మా గ్రామ చెరువునందలి రైలు స్టేషను వుండుట చాల ముఖ్యమనియు, మా గ్రామముతోపాటు వారు కూడ రైల్వేవారికి విన్నవింపకొనగా రైల్వేవారు యీ రైలులో యిదివరకే చాలినన్ని దగ్గరగా స్టేషను లున్నవనియు తెలుపుచుండిరి. జిల్లాబోర్డువారును వారి ప్రోత్సాహే ప్రోత్సహించుండిరి. రైల్వేవారికి లాభనష్టములతో తప్ప దూరము దగ్గరలతో నిమిత్తంలేదని తోచకుండెనా? కాను. మా దురదృష్టము. మన యిండియాలోనే బ్రాడ్ గేజ్, మీటర్ గేజ్, రెంటిలోను మైలుమైలుకే స్టేషనులుండుట, సంచారము చేసిన వారికిని రైల్వే రైడ్ చూచినవారికిని వివిధమైనది. రైలు జేసినప్పుడు జేసిన స్టేషనులకు తప్ప తిరుగ స్టేషనులు చేయకూడదని రైల్వేవారి అభిప్రాయమా? అట్లునుచో మమ్మాయెట్లు నన్న రైల్వేలైకు లలో ఎన్ని క్రొత్తవి నిర్మించి, పాతవాని తీసివేసి రైల్వే ప్రయాణికుల కెఱుక. ప్రతిసంవత్సరము కాలక్రమంబున మార్పులు జేసిందనేగాని, సౌఖ్యమేర్పడదు. మా గ్రామములో అతి గులు నిశించుటకు చక్కని సత్రము లున్నవి. యీ గ్రామము రైల్వేస్టేషను తేలోపమును, గర్నమంటువారును, రైల్వేవారును కనిపెట్టుకుండుట కడువిచారనీయును. కాబట్టి యీసంగతి సందర్భములన్నియు జిల్లాబోర్డువారును, అధికారాధికారులగు నౌరవనీయులును మా జిల్లాసంఘమువారును, అండ్ల, అంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వమును, జేకేసీ వా ధుంధులను, పోలవర కమిషను, సావకాశముగా విమర్శించి గవర్నమెంటువారికిని రైల్వేవారికిని, సమయావసరముగా నిచ్చజెప్పి మా గ్రామ చెరువునందలి వివిధముల రైల్వేస్టేషనులను ఒకటిచేయించ ప్రయత్నించెదరని మహాత్మాక కందన సహస్రములతో మనవి చేయుచున్నాడను. మీరలచేయు యీ సాహాయ్యము కనుపొందకొని, వక గ్రామ, లాలూకా, మండలములకునిగాని, ప్రభుత్వములకును సీలులేదు. ఎప్పుడెప్పుడెవరెవరికి సుపయోగపడునో ఎప్పుడో తెలియును. ఈ గ్రామము విశేషముగా అధికారులరాకపోకలు గలవైనందున వారికి కూడ యిక్కడ స్టేషను అత్యవసరము.

వృత్తాంతములు

వర్ష సాతము. — కడప జనవరి 1 కు తేది మొదలు 19.17. అంగుళముల వాన కురిసింది ఈ కాలమున సగుటున 9.61 అంగుళములు కురిసియుండ వలెను.

సేవకుండు యజమానురాలిలో కలియబడుట: — కడప సోమవారము తెల్లవారి అలెగ్జాండ్రా స్టేషనునందలి పీక్ వ్యూహంధరమున ఎఫ్. ఎమ్. మ్యాక్ ఫేడ్ గారి కొమార్తెనవంతులు క. తరువూర్ గుంటూరు వారును క్రిందట పనిలోనుండి తొలగింపబడిన యజమానకా కొకడు ప్రయత్నించెనట. ఆ యజమానకా రెడ్డు చేతులడెను. మిస్ మ్యాక్ ఫేడ్ గారి కత్తెలమైన గాయములు మాత్రమే తగిలినవి.

ఫిన్ సామ్రాజ్య రాష్ట్రము: — దీని వైశాల్యము 628 చదరపుమైళ్లు. జనసంఖ్య 396,987. దీని పరిపాలనకు గాను 1913-14 వ సంవత్సరమున రు. 81,64,125 లు వ్యయమైనది. నూతన ఫిన్ నిర్మాణ వ్యయముండ, అనేక విధములైన అభివృద్ధి కార్యములకు గాను వెచ్చించబడిన 19 లక్షలరూపులమునైన పేర్కొనబడిన మొత్తముతో చేరినవే. ఆ రాష్ట్రమునలన కొంచెముక్కున 12½ లక్షల రూపులమున మాత్రమే వచ్చినది. అని ఇండియా పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ప్రాణాసాయకరమైన ప్రమాదము: — కలకత్తా యందలి సిండిసిరెడి యొకకర్మాగారములో హరిదాసు బై రాగ్నియను వంశజుడును పనిచేయుచుండగా అతడాయంత్రమునకు సంబంధించిన తొలుబడ్డో చిక్కుకొనెను. ప్రాణాపాయకరమైన గాయములు తగులుటచే అతడాయు పత్రిక తీసికొనిపోయెడను గాని బ్రతుకలేదు. ఆ కర్మాగారము పేరు సిటిఫికర్ మిల్స్ — అని వ్రేట్సునుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బ్రహ్మశ్రీ వావిలాల శివానందాచారి యొక్కయు అద్వైత బ్రహ్మశాస్త్రీగారి యొక్కయును కనిభసోదయ లగు రామలింగదీక్షితులుగారు జులై 18-న జేసినందు తెలువాడకును స్వస్థమైరంగ వినుటకు జేరితిమియన్నాము. సోదయము 44 సం॥. వీరికి మంచి నాతాభిమానును విద్యాభిమానును గలరు. వీరి భార్య బిడ్డలకును సోదర సోదరలకును సర్వేశ్వరుని మఃభక్తాంతిని బ్రసాదించునాత!

నిష్కేతుక మైన ప్రాసిక్యాయములు: — జూను నెల 9 వ తేదీన పంజాబు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన ప్రకటన ప్రతికప్రకారము జూను నెల 9 వ తేదీలోపల 4,044 మందినై బండిపోటు నేరము మోసబడి విచారణకు పంపబడియున్నారు. వీరిలో 420 మంది యపరాధులుగా నిరూపించబడినారు 2,408 మంది సరపరాధులుగా వదలివేరుబడినారు. తక్కినవారికను విచారణకు బయలుపడ్డారు. ఈసంఖ్యలలో, (నె ఎ ల్ ట్రి బ్యు న్ ల్) ప్రత్యేక వ్యాయస్థానము వాచేషు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులచేతను విచారించబడిన మద్రాసులును, ముజఫర్ పూర్ జిల్లా లియాతాలూకాలో సరిహద్దు నేరముల చట్టము ప్రకారము విచారించబడిన మద్రాసులును కూడ చేరియున్నారు. కాని, ప్రత్యేక వ్యాయస్థానమునా నిప్పటికి తీర్మానించిన 6 కేసులును మాత్రమే గమనింపబడు నెడల, విచారణకు పంపబడిన 404 మందిలోను 19 మంది మీద మాత్రమే యపరాధము నిరూపించబడిందని తెలియరచ్చుచున్నది. — అని ఇండియా పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

జమీందారులు ప్రత్యేక పోలీసువాగులగర్హయించబడుట: — ఒక రేవు పట్టాదారునికిగొందరు అట్టి దారులగు స్థానిక జమీందారులకును విరోధముకచ్చెను. వారు రేవులోనుండు పడవలన్ని కొళ్లగొట్టి అక్కడనుండువారిని హాధించిరి. తరువాత సమాధానమయ్యెను గాని ౧ నెక్కును ౧౦౦ కిమైస్కృతిప్రకారము ఇకమీద అలాటిభాషలు తేరుకునట్లు పోలీసువారు విచారణజేసి నెక్కును 19 నెక్కును అట్టి ప్రకారము ఆ జమీందారులను బ్రత్యేక పోలీసు జవానులుగా నియమించిరి. వీరు అచ్చటవుండు పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్లిరి. కాని ఈనొగ్గనిగ్రహులకులను పట్టకారులను గుడిలను వుమ్మనలేదు. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నెక్కును 19 పోలీసు అట్టిప్రకారము వారిమీద ఫిర్యాదును నడిపించెను. తరువాత కలకత్తా హైకోర్టులో మహ్మదీక్ చావుమెక్ జడ్జి గార్లు ముజఫర్ పూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు యచ్చిన తీర్మానము సరికాదని చెప్పిరి.

సిరాంపూరులో ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటుకు దాక్కురు చక్రవర్తిగారు అచ్చటినుండి కలకత్తాకు వెళ్ళుచుండగా ముగ్గురు మహమ్మదీయులు వైబడి మట్టి యొక ముగిసి కొట్టుచుండగా ప్రాణములు అతడు వారిదగ్గరకు వెళ్లి కారాగారము అనుగగా వాడు జేబులో చెయ్యి వేసెననియు వానిని కాజాకు దీనుక వెళ్ళకలె ననియు వారు జవాబిచ్చిరి. వానిని ఎందునకు అన్యాయముగ కొట్టెదరు. కాజాకు దీనుకొని వెళ్ళవలె అతడు చెప్పెను. ఆ ముగ్గురును అతడు మాట వినిక వానిని బాధించుచుండినందున అతడు పోలీసు జవానుకై నెడకెను. కొంతసేపయిన తరువాత ఒక యూరోపియను పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు అచ్చటికి వచ్చి వానిని కాజా దీనుకొని వెళ్ళమని చెప్పి చక్రవర్తిగారి చెయ్యి బట్టుకొని స్టేషనుకు రమ్మనెను. అతడుతాను ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటునియ ఎందుచేత పోలీసు స్టేషనుకు రావలెననియు అనుగగా ఇన్స్పెక్టరు అందునకు జవాబిచ్చుక స్టేషనుకు రమ్మనని పట్టు బట్టెను. స్టేషనుకు వెళ్లి నతరువాత ఈ దాక్కురు మహమ్మదీయులను కట్టగొట్టెనని అతడు చెప్పెను. నెక్కు దీనిని తియు చూచుచుండినవారి చక్రవర్తిగారిని పోలీసువారు బరీక్షించగా వారు చెప్పినవానికిని ఇతడు చెప్పినవానికి సంబంధములేక యుండెను. ఇతనింద కట్టకులేదు కట్టకడకు విచారించగా దెబ్బలు తినినవానికిని మహమ్మదీయు పోలీసు వారికిని విరోధమున్నట్లును వాడుకొక కాపటును తెలియరచ్చెను. ఆ ముగిసిమీద మోసిన నేరము అంధమయియు ప్రయత్నించో జేయుబడినయు నిర్ణయించి వానిని కొట్టుకుండి వదలిరి. కాని పోలీసువారికి వారుచేసిన అన్యాయమునకు కక్ష చేసుకొను విధింపలేదు. దాక్కురు చక్రవర్తిగారిని అవమానపచి సంభాషించి ఏమి ఏర్పాటులు చేయబడలేదు.

యుద్ధప్రకృతి

సిక్కుల కోర్కెచే మానము.

ఇటీవలి వ్యవస్థాపన బాగో యుద్ధమునకు ముగిసిన పురులకు కోర్కెచే మానమును ప్రకటింపబడినది. సిక్కుల మానములకు గలించి యచ్చటి నేనాధిపతి యీ తీరున నుద్దేశించుచున్నాడు.

జూలై 4 తేదీ 14వ సిక్కులూలమునకు సహాయ కారి వ్యవస్థాపన బాగో యుద్ధమునకు ముగిసిన పురులకు కోర్కెచే మానమును ప్రకటింపబడినది. సిక్కుల మానములకు గలించి యచ్చటి నేనాధిపతి యీ తీరున నుద్దేశించుచున్నాడు.

జూలై 4 తేదీ 14వ సిక్కులూలమునకు సహాయ కారి వ్యవస్థాపన బాగో యుద్ధమునకు ముగిసిన పురులకు కోర్కెచే మానమును ప్రకటింపబడినది. సిక్కుల మానములకు గలించి యచ్చటి నేనాధిపతి యీ తీరున నుద్దేశించుచున్నాడు.

జూలై 4 తేదీ 14వ సిక్కులూలమునకు సహాయ కారి వ్యవస్థాపన బాగో యుద్ధమునకు ముగిసిన పురులకు కోర్కెచే మానమును ప్రకటింపబడినది. సిక్కుల మానములకు గలించి యచ్చటి నేనాధిపతి యీ తీరున నుద్దేశించుచున్నాడు.

జూలై 4 తేదీ 14వ సిక్కులూలమునకు సహాయ కారి వ్యవస్థాపన బాగో యుద్ధమునకు ముగిసిన పురులకు కోర్కెచే మానమును ప్రకటింపబడినది. సిక్కుల మానములకు గలించి యచ్చటి నేనాధిపతి యీ తీరున నుద్దేశించుచున్నాడు.

యుద్ధము విఘ్నముయినందున, నా కారణముల కే తదితర ప్రయత్నములు కష్టము లయినను, నేడనే నేనుగొన్ని గట్టలకు సంగ్రహించి, వానిని స్థిరస్థానమున నేర్పవలసిగా, జరిగినట్లే బోధించుచున్నాను. ఇంతలో రెండు మహా శక్తులను దెచ్చి స్థాపించుచున్నాను. నేనానాభావము కన్నులు కన్నులుగా యంత్రముల నడపుచున్నాను. తమ ప్రాణనాములును తమమును బహుశ్చయమును అన్నిదేవుని కర్పించుచు స్వాధీన పర్యాయమును సంపూర్ణముగా దృష్టికరించుచు నున్న సిక్కులపై తుల్యమిత్రులవలె తురుష్కుల ఆశ్చర్యము గోళములు ఆకాశపువర్షముగా కురిసెను. క్రిందను మిగులుకుడివైపున నేవల వైపునను అన్నియునును రణరంగమున బోరాడుచుండు సిక్కులకు మాత్రము పరిశీలిత జ్ఞాన లెంత మాత్రము సచ్చత తమ నాయకచరణలవలె గుఱియెయ్యుండెను. హలో రా హలో గా తెల్ల వారులు పోరాడి, తమ నాయకులు తమరు రంగమునండి విప్రమింపుడని చెప్పు వర రంగమున వదలరైరి. వారి బ్రిటిషు సమీకులందఱు నాశనమొందిరి. వైనికదళము ముస్లిమాతికరులకు అంతరించె 15 బ్రిటిషులతోను 14 హైందవ నాయకులతోను 514 సిపాయిలతోను బయలు వెడిరిన వైనికదళమున ముతాళావార్త కేవలము 8 బ్రిటిషులు 8 హైందవ నాయకులు 134 సిపాయిలు మాత్రమే. ఇట్టి గొప్పవ్యూహ వాపురాలను సిక్కులు తమ సహజగృహము ను న దలలేదు. మఱియు ఆహా క కాతూహలము ఇరుముడించెను. వీరస్వర్ణము నొందె. విజయ స్వర్ణమునొందె వీరు జరిగించువారుగాని, తదితర మార్గములు వీరలకు నగవ్యగోచరములని మనాదిగ వచ్చుచుండు నాయక సత్త్వమునుమాటకు పునః పునః సిక్కుల వీరచరిత్రలందు ధ్రువ పడుచున్నది. వీరితోబోరాడిన లంకావైర ఫలీతమన, "వర్సట బాగు", వీరి వైర్య సాహసములకు నివ్వెనపడిరిన, తోడి వైరులకు వీరకన నెంతటి గౌరవాభిమానములు గలవో వ్యక్త పడగలదు. ఖాల్సావైరులకు నీ విజయసాహస మొక శ్రోత గాదటకును, వీరియొక్క యధికారగౌరవమును, విద్యుత్ కారాచరణము నిశ్చలములను మాటకును నిది యొక శ్రోత నిదర్శకము."

క్రిడా విహారవార్తలు

సాదకంతుక క్రీడ

బుధవారము సాయంత్రము, మెడికల్ కాలేజీలో వేద విహారమునకు మెడికల్ కాలేజీ వారికి, (పురుషాస్పాకం యూజ్వల్) వారికి ఒక "పుల్ రోల్" మేది" జరిగెను. ఇరువత్తుల వారు ఇరువత్తుల పెక్కుపాదముల యందు చాల చుత్కారముగా నాడుచుండినను మొన్నటియట్లు మిక్కిలి స్వాస్థ్యముగా నుండునని మాటలు నీరీక్షించుచుండి. అయితే కాలేజీ వైపు వాగులలో నుంచి ఆటగాడు కొందఱు గానందున ఆట మందముగా నుండెను.

ప్రారంభమున కాలేజీవారికి ఆట కొంత యనకూలముగా నుండి, వారు మొట్టమొదట "గోల్" చేయుచురేమో యను నట్లుండెను, కాని వారు ప్రతికూల వారి చేర్పుపెంపున విఫల ప్రయత్నములైరి. ఇంతలో పురుషాస్పాకమువారు బంతిని ప్రతికూల ప్రక్కకు తీసికొనిపోగా, ఆల్ మేడా "గోల్" చేసెను. త్వరలో విశ్రాంతికాల ముగిసెను. మరల ప్రారంభముచేసి సప్తమ కాలేజీవారు ప్రతికూలతో సరిసమానులు కావలయునని ఎంతో కష్టపడినను, వారేమియు చేయలేక పోయిరి. పురుషాస్పాకము మరల రెండు "గోల్" లు చేసి జయమునొంది.

పచ్చయ్యకాలేజీలో, క్లాసుక్లాసుకు జరుగు పుల్ రోల్ టూర్ నమెంటు.

సాదకంతుక క్రీడ

అకాలేజీ క్రీడాభూమి నుండు నిన్న సాయంత్రము, పచ్చయ్యకాలేజీ నుండు నాల్గవక్లాసువారికి రెండవ క్లాసువారికి ఒక "మేచ్" జరిగెను. ఆట బహురసవంతమై ముచ్చటగుండెను. నాల్గవక్లాసు ప్రక్క నుంచి ఆటగాండు కలుగుచుండినను, వాని శ్రద్ధకరంగాది ఆవశ్యకత, ఏడిపోయిరి. మొదటి అర్థములలో ఇరువత్తులకు సరిసమానులుగా బంతిని ఇరువత్తుల వివరుచుండిరి. క్రితాంశన నాల్గవక్లాసు "గోల్" దగ్గరకు పో బలియొకటూరినాని రెండవక్లాసు సి. టి. నుండు మతిమందరగా గొలువై చెను. విశ్రాంతి కాలానం తరును రంగస్థాయి మఱియొక "గోల్" ఎక్కించెను. ఇట్లు రెండవక్లాసు వారు రెండు "గోల్" లు చేసి ఆట గలిగిరి.

నేటిదినము మొదటిక్లాసువారు హైస్కూలువారితో

మదరాసు అండు సదరన్ మహారాష్ట్ర రైల్వే కంపెని

లిమిటెడ్.

ఇంగ్లాండులో యిక్తాకార్పొరేటు కాబడినది.

నోటీసు.

మితాయిలను సప్లయచేయుటకు టెండరులు. మదరాసు వాల్తేరుల వధ్యరాక పోకలు చేయుచుండు రయిల్వేలో ముఖ్యమయిన బడ్జెటుం దును అవరమునుసప్తము యితరలైనయితో ప్రయోజనములుచేయు బడ్జెటుండును, యూజ్వల్ హైందవ ఫలాహార అంకగములలో విక్రయింపబడుటకుగాను, రైల్వేకంపెని ౧ రిచేకోరబడి యున్న 1 మొసూరుపాకు 2 జామూ. 3. లాడు 4. జిలేబి 5. కకోడి. 6. చూడా లేక అటుకులు 7. కారాసేవు 8. ఓమహాడి 9 కారాబూంది మున్నగుమితాయి దినుసులు. మితాయిచేసే బ్రాహ్మణుల వల్ల తయారు చేయబడినవి, సప్లయ చేయుటకు గాను టెండర్లు కావలసియున్నవి. టెండరుదాఖ్తాము పంపుకొను టెండర్ల పమున "మితాయిలు సప్లయ చేయుటకు టెండరు" ఆద్రవాసి పంపుకొనవలయును. ప్రతిటెండరుతోను రు 100 (నూరురూపాయలు) హామీగా ముందుగా చెల్లింపబడవలెను. అట్టిటెండరు అంగీకరింప బడనప్పుడు యీసామ్ము తిరిగి యివ్వబడును. ప్రతిటెండరుతోను పై జేర్కొనబడిన దినుసులలో ప్రతిరకమును నాలుగు పలములు మాదిరికి పంపబడవలయును ఈటెండర్లు 1915 సంవత్సరము ఆగస్టు 0 తేది మంగళవారము మధ్యాహ్నము 12 గంటల వరకును సెంట్రల్ స్టేషనులోనుండు జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరువారు తీసికొనెదరు.

టెండరుదాఖ్త తెలియపరచుకొను ధరలు యిందులో ప్రతివస్తువునకును వీళ్ల 1-కి 40 పలముల చొప్పున నెదిమిది వీళ్లు తూగగల మణుకు ఒక్కటికి యింతధరయని యుండవలయును, పదార్థములు కమ్మని నేతితో చేయబడవలయును, ప్రతికనమును రైల్వేకంపెనివారిచే కోరబడు మొత్తములను, నిర్ణయింపబడు గంటలవేళకు సెంట్రల్ స్టేషనులో వచ్చుగించబడవలయును. గడచిన మూడుమాసములలో అమ్మకముయిన మొత్తములనుబట్టి నెలకు సరాసరి ఒక వెయ్యిరూపాయల వెలగలసరుకు సప్లయ కావలసియున్నట్లు తేలుచున్నది.

జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరువారు అన్నటికన్న తక్కువయగు టెండరుగాని లేక ఏటెండరునయినగాని అంగీకరించవలయునను బాధ్యతనహించరు. అంగీకరింపబడిన టెండరుతారు, తనటెండరు అంగీకరింపబడిన దినుసునుండి యొకవారమునాటివల (వెనుకనుండి ప్రచురపరచబడు దినుసునుండి సప్లయ ప్రారంభింపబడవలయును) దానువప్పుకున్న ప్రకారము నేరవేర్చుటకుగాన, రైల్వేవారికి సప్లయ చేయబడు ఫారము ప్రకారము, ఖరాదు నామా వ్రాసి యివ్వక తప్పిపోయి యడల, టెండరుదాఖ్త తన టెండరుతో హామీగా చెల్లించియున్న రూ 100 (నూరురూపాయలు) ధరావతులనున్న పనులుకొనవలసి యుండును.

ఇండు విషయము తెలిసికొనవలసిన యితరవిషయము తేవయిననున్న యడల జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరువారికి స్వయముగ విజ్ఞాపనముచేసి కోనవచ్చును.

[illegible]

విద్యాయాచార్యులను గురించి.

విద్యాయాచార్యులను గురించి.	
విద్యాయాచార్యులను గురించి.	3
విద్యాయాచార్యులను గురించి.	4
విద్యాయాచార్యులను గురించి.	5
విద్యాయాచార్యులను గురించి.	6
విద్యాయాచార్యులను గురించి.	7-8
విద్యాయాచార్యులను గురించి.	9-10
విద్యాయాచార్యులను గురించి.	11-12
విద్యాయాచార్యులను గురించి.	13
విద్యాయాచార్యులను గురించి.	14
విద్యాయాచార్యులను గురించి.	15

ఆంధ్ర పత్రిక

1915 వ సం॥ జూలై నెల 30వ తేది

శుక్రవారము

పతన గ్రంథ సంఘము.

మన రాజధానియైన యెన్నిదియుండు పతన గ్రంథ సంఘపు పాఠశాలక నివేదనము ప్రకటితముగా ఉన్నది. మన పాఠశాలలలో విద్యార్థు లిద్దరు ములు పాఠశాలను విరమించునపు మిది యే. దీనివల్ల 1910 వ సంవత్సరమునకు ముందు క్రమ సంవత్సరమును ప్రచురింపబడు చుండెడిది. మన పాఠశాలలలో రాసంవత్సరము కొన్ని ఇతర విధానములతో సమానముగా నిర్వహింపబడుచున్నది. కొంతవరకు ప్రకటింప బడవలసిన పాఠశాలలను ప్రకటింప ఈసంఘపు సంగతిని ముందుచేసిరి. ఈసంఘమున చేర్చు కొనబడు సభ్యులకు పరిమితకాలము మూడు సంవత్సరములు. కావున నొకకొంతి చేసినపని సంతమయిన రెండు సంవత్సరములకు గాని లోకమున కెరుక కడకును కవచ్చును. అప్పటి కెరుకకడకును నెరుక కడకున్నను ప్రజలకు శ్రద్ధాభక్తు లా రిపోర్టునడ కలుగుటయు సంభవించవు. ముఖ్యముగా నీసంఘము విద్యావిషయక మై ఒకటిగా వాఙ్మయప్రాకక మగుటచేతనిసంఘపుచర్య లోకమునకక్కటికక్కడు నిలియవచ్చుట యత్యవసరము కావున ప్రభుత్వము వారు రిపోర్టుయొక్క కాలవ్యవధిని గురించి మరల నాలోచించవలసియుండును. లేకున్న ప్రజలకు నీసంఘముగియు ఫలముండదు. వివరీతఫలములుగూడ కలుగుచుండు ననుటకు ఓటివల పొడనూపి మొన్న నేయంతరించిన స్కూలు పైనలులోని వచనరచ నా ద్వైవిధము సమస్యయే తార్కాణము. పతన గ్రంథ సంఘపు శక్తులును కొంత విమర్శింపదగి యున్నవి. ఈసంఘమున ననేకులు విరోపియను లుండియు గూడ మనదేశములోని విరోపియను విద్యాలయములకు సంబంధించిన పతనగ్రంథము లకును నీసంఘమునకును సంబంధము లేదు. ఆ గ్రంథములను గురించి ప్రభుత్వము వారుగాని విద్యాశాఖాధికారి కాని ప్రత్యేకిముగా నీసంఘమున దీగినకదప్ప వీరికి నోరుబెడపుటకు నీలులేదు. కాని విరోపియను నాటకు విద్యాలయములలో నితరులుగూడ విద్య నభ్యసించుచున్నారు. హైందవులకు స్త్రీపురుషు లునీవిద్యాలయములలోకి ప్రవేశము గలదు. ఇట్లుండియుగూడవైరోపియ సభికారులుగల మన పతనగ్రంథసంఘమునకు అవిద్యాలయముల జోక్యము లేకయుండుట చిత్రముగా దోషకపోగు. ఈ

సంఘములోనే వేళ్లెరుశాఖలకు వేళ్లెరుపసంఘ ము లున్నవి. వానిలో దేశభాషలకుసంబంధించిన యువ శాఖలకు నధ్యక్షుడు మాత్ర మెప్పుడును సామాన్యముగా వైరోపియనుడుగానుండు విద్యా లయముల ఇనస్పెక్టరుగా రే యుడితీరవలె నను నిబంధనమును ప్రెచిట్రముతో జతపరచు నెకల చిత్రతగ్గితి యేర్పడుచున్నది. ఎట్లునునేమి విద్యాశాఖాధికారికి పతనగ్రంథముల విషయ మున సలహాలిచ్చుటకు నేర్పడియుండు మనపతన గ్రంథసంఘమునవైరోపియనులను హైందవులను చేరి లభ్యమండగు విద్యాశాఖాధికారితోకూడ 1915వ సంవత్సరము మార్చి 31 నవాటికి ముప్ప దిగు రుండదగినను నిరుపది ఏడ్వరు సభ్యులుండిరి. పూర్వసంఖ్య 1910వ సంవత్సరమున నిరుపదియైదు గనే కానవచ్చుటను జేసి సంఖ్యాభివృద్ధియైన దను తృప్తి యొకిటి కిలదు ఇంతేకాక సంఘమునందలి హైందవ విరోపియనుల సంఖ్యల పక్షముగను కొంతమేలు కిన్నించుచున్నది నాడు మొత్తము ఇదవదియైదింటి పరుగురు హైందవులుగ నుండిరి. నేడు ఇదవది ఏడింటి పరుగురు హైందవుల లికిన్నట్లుచున్నారు. రాజధాని కంతకును జూచిన నీరీతి కొంతసంతృప్తికి కారణముకలదు. కానినేటి రిపోర్టునబట్టి ఆంధ్రులకు విద్యావిషయములలో గలపలుకుబడి నాలోచించితిమేని మనకు నెకవిధ మగు విషాదము కలుగక పోదు. 1910వ సంవత్స రపు జాబితాలో తెలుగువారి పేరే కానరాదు. పది పదునెకండు సంవత్సరములు రెంటును తెలు గువారు లేకనే యుండిరనట స్పష్టము. పూర్వం డవసంవత్సరమున శ్రీయుతులు వావిలకొలరు సుబ్బ రావు జయంతి రామయ్యపంతులుగార్లకు ప్రవేశ ము కలిగెను. పూర్వం మొదల పదుమూడున శ్రీయుత జీ. వి. అప్పారావుగారు చేర్చుకొనబడిరి. అంతటితో మరల స. కటికిని ఇరువదియేడరులో నీమగ్గురే తెలుగువారు. వీరైనను నందరును తెలు గు ఉపశాఖకు చెందినమాత్రమువాడే. దేశభాష లుకాని ప్రకృతిశాస్త్రాధికములైన ఇతరపాఠశాల లో అరవలున్నారు, పలుయూరులున్నారు, కన్న డము వారున్నారు. కాని యాంధ్రులుమాత్రము కానరాదు. ఆ ప్రధానపాఠశాలయందే మొకరు దొర గారును మరియొకరు అరవలును గానవచ్చుచు న్నారు. ఇతర భాషలకీదుగ్గతి పట్టియుండలేదు. ఇక మనసంఘమువారలోంచిని గ్రంథసమితిని విమర్శించినను నాంధ్రపుత్రుల విన్నదనమే కాన వచ్చుచున్నది. మొత్తముమీద పతనగ్రంథసంఘ మువారు ఈయెడెడలో 3,081 గ్రంథములను పరిశీలించినారు. అందులో దేశభాషగ్రంథములని ప్రత్యేకింపబడినవి ఉరుదు, అరబ్బీ, ఫార్సీ ఓఫల ము, సంస్కృతము లతోసహా 851. గణితశాస్త్ర మని ప్రకృతిశాస్త్రము లని, చరిత్రములని వేరు గా సంఖ్యలీయబడివిగాని ఉపాధ్యాయులకును భాండాగారములకును కర్తవ్యము లని దేశభాషల క్రిందనియ్యబడిన యుంకెలనుబట్టి ఆవేరుసంఖ్యలాం గ్గమునందలి గ్రంథములకే సమన్వయించునని యూహించుచున్నాము. పై 851 గ్రంథములలో ముఖ్యముగా తెలుగువి 283 గను అరవమువి 327 గను పలుయాళమువి 108 గను కానవచ్చు చున్నవి. వీనిలో వరుసగా విద్యాలయములలో వినియోగమునకు నంగీకృతములయినవి 163,217, 37 నైయును ఉపాధ్యాయులకును భాండాగార ములకును వినియోగార్హములుగా నంగీకృతముల యినవి. 49,52,50 గను అనంగీకృతములయినవి 76, 58,21 గను చూపట్టుచున్నవి. దక్షిణ దేశమున నిటీవల పదిసంవత్సరములుగా ప్రతితి నూతన నాట్యయము ఆంధ్రమున హెచ్చుగా నుత్పన్నమగు చున్నదని కలదు. ఇందులో నిజము లేకపోలేదని

లోకమంతయు నెరుగును. ఇట్లుండియు పతనగ్రంథ ముల సంఘపువారి విచారణకు వచ్చినగ్రంథముల సంఖ్య అరవముకంటె తెలుగు ననింత తక్కువ యగుటకు కారణముండవలెను. సంఘముయొక్క యభిప్రాయమును విద్యా శాఖాధికారియే వోర వలసి యుండుటయు ఆయధికారి కార్యాలయమున తెలుగునకు న్యాయము జరుగకపోయి యుండు టయు సంభవించి యుండవలెను. ఐది టరెండు సంవత్సరములు తెలుగుసభ్యుడే సంఘమున లేక పోవుటయు నొక విధముగా ననాదరణకు దారి జూపియుండును. విచారణకువచ్చినగ్రంథముల యం గీకారమునను మనఆంధ్రోపసంఘమువారు త్రోసి వేతయెడ నెక్కువ యభిమానము చూపి యు న్నారు. అరవలు 327 టకి 58 త్రోసివేయగా మనవారు 288 టకి 76 త్రోసివేసినారు. ఆంధ్ర మున కప్పుడు వ్రాయబడుచుండు గ్రంథములు అర వమున వ్రాయబడు గ్రంథములకంటె నికన్నవత్సరము లని యర్థముచేసికొనవలెనా లేక మన యుపసం ఘమువారికి గూడ దేశభాషాభి వృద్ధియెడ నభి మానము తక్కువ యనుకొన వలయునా లేకున్న విద్యాశాఖాధికారికి నుత్తమగ్రంథకర్తలు తమ గ్రంథములను పంపుకొనమిచే నుత్తమోత్ప త్తులు విచారణకు రాలే దనుకొనవలయునా స్ఫురించుట లేదు. విద్యావంతులును విజ్ఞానపక్ష పాతులును నగు నాంధ్రసోదరుల ప్రాపున పెరుగు చుండు వాఙ్మయమున పనికిమాలిన గ్రంథములు హెచ్చుగా నెగడుచున్నవని నమ్ముజాలము. మన యువ సంఘములోని వారికి కొంచెము కాశస్య ముండిన నుండునేమో గాని దేశభాషాభి వృద్ధికి విరోధభావ మున్నదనియు నమ్ముజాలము. కాని మూడవ విషయమున మాత్రము మాకు కొంచె మనుమాన ముంకులించు చున్నది. విద్యాశాఖాధి కారి గ్రంథములను పతనగ్రంథ సంఘమున కనిపి వారిసలహా యడుగుట నుజేసి గ్రంథ కర్తలు ఆయధికారికార్యాలయము నాశ్రయింప లేక గ్రంథములను వారికి న పకున్నారని యూ హించుట కెడమున్నది. కావున ఉపసంఘము వారుగాని సంఘసభ్యులలో నెవ్వరుగాని తమంతట తాము గ్రంథములను విచారణలోనికి కేవలమనని నియమించుట యవసరమని మాకునోచుచున్నది. ఆవిచారించుటయందును మాసభ్యులు వాఙ్మయ సితిని దలంచుకొని పనిచేయునెడల నింకను గ్రంథ ములయభివృద్ధి కలుగవచ్చును. ఆంధ్రోపశాఖాస భ్యులునుప్రభుత్వమువారునునీసంగతుల నాలోచిం తురు గాకయని కోరుచున్నాము సంవత్సరసంవ త్సరమును విషయవివర్థ యుండియుండిన మా యాంధ్రులీవరకు కొంతకు కొ త తగినపరిశ్రమ చేసి యుండురు. కాని ఇప్పుటికిని మించిపోయినది లేదు. ఆంధ్రు లితరవిధములంజూ త్సాహము విద్యార్థుల పతనగ్రంథముల లను జూప వలసియున్నారు. మువ్వరాంధ్ర లను పతన గ్రంథసంఘములో జేర్పించినంతమాత్రమున జాల దు.పైలోపముల నన్నిటిని సవరించుటకును నాంధ్రనాయకులు సమకట్టుదురని నమ్ముచున్నాము.

మన గవర్నరుగారు తమ పర్యటనములో కర్నూలు జిల్లాలోని బనగానపల్లి సంస్థానమునకు దర్శనమిచ్చిరి. ఆసంస్థానపు నవాబుగారిచ్చిన సన్మా నపత్రమునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు నవాబుగారు ఉత్తమకరిపాలన సంప్రదాయములను నవలంబించి నందులకు మిక్కిలి సంతసించి తమ గౌరవమును తెలియజేసిరి. ప్రస్తుతపు నవాబుగారు గద్దె నెక్కి ఎనిమిది సంవత్సరములయినవి. 1907 లో సర్ ఆర్థులాలిగారు వీరికి సన్నదునిచ్చు షహాత్తువము జరిపిరి. అంతకుముందు, సంస్థానము చీకాకుగా

విరోధా మహా సంగ్రామము

ముఖ్యమంత్రి గారి యుత్సాహాయిత యుద్ధకథనము.

మందుగుండుల శ్రీమతి. లాయడూ జార్జిగారి యువనాస్రము.

మార్పురంగమున జర్మన్ లక్ష్యంకినందులు.

తుక్కివారి మతిభ్రమము.

సముద్రాంతర్గామ లేదునొకను ముందుట.

ఇంగ్లాండు

బ్రిటిష్ మహారు బంగారమును కూడబెట్టుట

లండను జూలై 27.—బంగారముతిగా ఖర్చు గాకుండుటకు కూలిపనులకు నెండినాణెములిచ్చుటయందలి. క్రమముగా 1/2 నవరనులనుగూడ దీసివేయవలెను అని ప్రశ్నలక్షణము సమయమున కామన్సునభిలా సలహానిచ్చిరి. ఖండభూములకు బోవుచున్న ప్రయాణికుల తవ్వకును బంగారమును దీసికొని పోకుండ యుండునట్లు చేయవలెనని మరయొకరు చెప్పిరి.

మాకన్నా గారిట్లు బదులు చెప్పిరి. ఈ విషయమును గూర్చి నేను శ్రద్ధతో నాలొదింపుచున్నాను. వర్తమాన వ్యాపారసరకుల బంపుచుండు బంగారము నాత్రుమన్నట్లు గనపడుట నాకష్టములేదు. ఇట్లుచేయకపోవుటలన పరపతికి నుఖ్యము. అయినను చానలుదాటి నై కేశములకు బోవు ప్రయాణికులు బంగారమును గొంపోకుండ కనిపెట్టియుండును. ప్రయాణికులందరూ బ్రిటనునదాటి యాదలికి పోకుండగనే బ్రిటిషు నాణెములను మార్చుకొనుట మంచిది.

ఆస్త్రియన్ గారి ప్రసంగము.

లండను జూలై 28.—కామన్సునభిలా సర్ బాక్టరీను గాట్టుకొనిరి. యుద్ధమారంభమై షుభముండి ఛెంబివారికిని ఆంగ్లేయులకు నిష్పన్నులంత మైత్రియు సోదరభావమును మరయొప్పుడును లేదు మిత్రమండలివారు తాము విజయము నొందెదమని యిప్పుడున్నంత ఛైతన్యముతో మరయొప్పుడును లేదు. ఇప్పటియుద్ధమారంభమై యొక సంవత్సరమైతి. ప్రజల హృదయములందే గాక వారి బాహ్యకృత్యములందు నింతటి మార్పు లిదివర కెప్పుడైన ప్రపంచ చరిత్రలో నెరిగిన వారున్నారా? మన నాకాదళము సమగ్రములనుండి విరోధుల శాగదోలి మనకు భోజన కార్యములను స్వభావమును సంచయమును నెప్పటివలె ధారాళముగ మన కందజేయు చుండెను. ఇకాభ్యుదయము లేట్లు మొదలైనవానికలన కాంతసమయములం దెంత నిరపాయముగనుండెనో యిప్పుడునట్లేయున్నది. ఇంతవరకును నాకాదళముద్దము జరుగలేదు. నాకాదళమునకు మనకృతజ్ఞతను ముము దెలుపవలెను. జాగరూకతతో నుండి నాకాదళమును తెలివి తేటలతో నుపయోగించుటలన మనము కత్తువుల జూచి నవ్వుచేగాక యుద్ధఫలితము లకు కష్టములలో నొక్కటియు నెరుగము. కామన్సునభిలా తమ వెనుక నూరు

నుండుటచే బ్రిటిష్ ప్రభుత్వపు ప్రతినిధులే కొంత కాలమువరకును నవాబుగారి వక్షమున పాలించుచుండిరి. ఇప్పటి నవాబుగారు ఈకడకిన ఎనిమిది సంవత్సరములలో మహాద్వైతాభివృద్ధిని చూపగలిగినారు. గవర్నరుగారి సంపర్కసమయమున వారు చూచినవని మాపత్రికలలో వర్ణితమయిన పట్టు పరిశ్రమచేత పరిశ్రమ మున్నగునవి యెల్లయు దీనిన్ని సంస్థానపు ప్రస్తుత దీక్షావరత్వమును చెప్పక యే స్ఫురింపజేయుచున్నవి. విద్యాభివృద్ధియు నీసంస్థానమున నుత్తమతీని జరిగినది. ఒకవైపు విస్తారములగు బరోడా మైసూరులవంటి సంస్థానములును రెండవవైపు బనగానవల్లివంటి చిన్న సంస్థానములును నేటికాలమునగూడ హైందవుల పరిపాలనా ప్రతిభనుచాటుచుండ నింకను స్వపరిపాలనను క్రమక్రమముగా నియ్యవలసి యుండుమని యుదార ప్రభువులుగూడ నుపన్యసించు చుండుట విస్తయ జనకము గదా!

వర్తమానం దెప్పుడును లేదు. పథికులు నైక దుస్తులను ధరించియున్నాడు కృతికులుం బ మునందును ఒకరిద్దరు నై న్యము నందు జేరకుండ లేదు. దేశమునందెల్లడల నీ తీరుననే యుండెను. యుద్ధము జరుగుచుండుట కావశ్యకము లగు పరిశ్రమలను లానుడ్డుబాట్ల గారు ఇదివరకు మన మెన్నడు తలచని పద్ధతుల ననుసరించి యేర్పాటుజేసిరి. ఈ యేర్పాటు అన్ని విధములను యనుకూలముగ నున్నదని నేను నమ్ముచున్నాను. మనము పోరునప్పుడుండుటయే గాక ఈ సంగ్రామమున కంతటికిని గావలసిన సామగ్రియుగూడ నిచ్చుచున్నామని జ్ఞప్తియందుచుకొనవలెను. కావున మన పరిశ్రమలన్నింటిని నుంచి యేర్పాటులవై యెట్లనలెను. దిగుమతియగు సరకులను ముఖ్యముగా గుభిరము సరకులను తగ్గునట్లు చేయవలెను. యుద్ధము చేయుచున్న పీఠలకలెనే పరిశ్రమల నడపు వారును, మనకు ముఖ్యము. బంగారము మనకు నెక్కువగా కావలసియున్నది. ఇందుచే నిది యెక్కువగా తెచ్చుకొన వలయును. బ్రిటను నందును యధిని కేశములందును ప్రజలుసమయానుకూలముగ బనిచేసిరి. అందరికిని గావలసిన యా విషయమున మనము చేసిన సాహాయ్యము సంతగా మన మిత్రులు ఒప్పుకొనక యున్నారనుట యెంతయు నిందాగోచరము. వారెట్లు దృఢభక్తియుముతోను మనకు దనముతోను పనిచేయుచున్నారో యట్లే మనమును విజయము నొందువరకును మరుగగను పట్టునలతోను పనిచేయువలయును.

లండను జూలై 28.—నెప్టెంబరు 14 తేది వరకు సభ నిలువలసినదని తీర్మానము ను ప పాదింపుచు ఆస్త్రియన్ గారి కామన్సునభిలా నిట్లు ప్రసంగించిరి ఇరుకక్షులవారును జేయున్నను మంత్రవర్తమువారు కొన్ని చట్టములను జేసిరి. యుద్ధబుణముల దీసిరి. ఇట్లు బుణములు దీసియుంటే మనము విజయమునొందువర కి యుద్ధమునందు పట్టుదలతో పనిచేయుదుమని మిత్రులు నమ్మిరి. మ్యూనిషనుల చట్టమును నేషనల్ రిజిస్టరును పార్లమెంటేసిరి. నేషనల్ రిజిస్టరెంతయు ముఖ్యము. ఇట్లువైనిపన్నునుజేయు విషయమున గొప్ప సలహాలు చేయుచును. వీని విషయమున నింకను పర్యాయాచన నేయుటలన గవ్వములేదు. మనకున్న కొరకుల నన్నిటిని పార్లమెంటువా రాలొచించి యొకనెట్టి చట్టములను జేయవలసివలెను. ఈయుద్ధము ఇంకడు యెక రెక్కర దోషికబట్టిర వారికి జయము నిచ్చుచుండును. మన విత్తులగు రువ్యవారోపర్య క్రిముత్తమును గొనియాడవచ్చు మనము కృతఘ్నులమగుదుము. గతవారము లందును జయ్యవారు గనుబరచిన దోషికకక్ష మరి యేనైనికులు ఎన్నడును గనపరచి యుండురని అనుకొనను. మనకొత్త స్నేహితులు ఏర్పాటు లన్నియు గావించుకొని కృతముగా ముందుకు బోవుచున్నాడు. వారు తమ గమ్యస్థానమును ద్వర్వలోకే జేతురుని నమ్ముచున్నాను. డార్జిలింగులో మనకు విజయము కలుగుననెడి నమ్మకము తంతమాత్రమును తగ్గలేదు యుద్ధారంభ మనకంటె నిప్పుడు మన నాకాదళము బలవంతముగ నున్నది. అంతర్గామంతగా మనవర్తకమునకు నష్టము గలిగింపనేరవు. మాతననైనికులు తృప్తికరముగ నమ్ముచున్నాడు. ఇటీవల చేరినంతమంది యిదివరకు చాలకాలమునుండి యెప్పుడును జేరలేదు.

ఆస్త్రియన్ గారి తీర్మానము నామోదించుట.
లండను జూలై 29.—కామన్సునభిలా యొక నెలదినముల కంటె నెక్కువకాలము మూసియుండుట యనావశ్యకమని గర్హాదేశాల్లోగా రుపపాదించిరిగాని యెక్కువ సంధులకు నమ్మింపలేదు. అందువై ఆస్త్రియన్ గారి తీర్మానమును పోషికొనిరి.

బ్రిటనులోనున్న శత్రువుల బంధించుట.
లండను జూలై 27.—కామన్సునభిలా ప్రశ్నలకాలము నందు సర్ బాక్టరీ గాట్టుకొనిరి. ఈ విషయమున

నియోగింపబడిన సంఘమువారికి తమ్ము నిర్బంధమునుండి తొలగింపుమని కోరుచు గతంగం దరఖాస్తులను బంపుకొనిరి. 2327గి నిరాకరింపబడినది. 2000 శాంక్షను కేసిరి. 2000 దరఖాస్తు లింకను విచారణలోనున్నవి. 2300 మంది యావలకు బంపివేయబడిరి. 2327గి బంధించితిమి. 2 నెలయొగి యొంకను స్వేచ్ఛనున్నాడు. జర్మనీవారికంటె ఆస్త్రియావారికంటె వారి బ్రిటిషువారి ఆదరముతో జూచుచున్నాడు. కావున ఆస్త్రియావారిని మనమును సాదరముగ జూచుచున్నాము.

నిర్బంధనేన

లండను జూలై 29.—కామన్సునభిలా యొకయుకమునుపు ఈయుద్ధమునందు త్వరలో విజయమునొందుటకు నిర్బంధనేన ముఖ్యమని అది యములుగానుండురామని తెల్పు గావడిరి. జూషియా, వెడ్డెల్లోలోనగు వారలు దీని బలబరచిరి కాట్టిక పక్షవాదులగు ధారును, లెకెలిక విల్లియున్న అను వారిలీ నిర్బంధనేన యావశ్యకమనుటకు తగిననీతిగతులు చూపలేదనిరి. తెన్సెంటుగారిట్లు బదులు జెప్పిరి. పృథ్వియు పోరుచున్న వైనికులకంటె యెక్కువకుండి గణరంగమున నున్నచో సంగ్రామకర్తవర్త మారుననితలంతురు నిర్బంధనేన యములుగా వెట్టుటయంచివాకాదా యగునదియుంకను జూడవలసియున్నది. నిర్బంధనేన యములుగా వెట్టరని చెప్పి దొరతనమువారి పరికట్టుటకు నా కష్టములేదు. యుద్ధమునందలి విజయమున కావశ్యకమైనది వారు చేయుదురు. ఈ యుద్ధమును అంతయు వరకును జాతముగాని వదలివేయును.

చీనాలో శత్రువులతో వర్తకమునేయుట.

లండను జూలై 28.—కామన్సునభిలా సర్ బాక్టరీను గాట్టుకొనిరి. జూలై 28 తేది లోపుక తమ కద్దరున్న సరకులను చీనాలోనున్న శత్రుదేశములవారికి బదులుగా చేయవచ్చునని తెలుపుచున్నారా? కెంపెర్లూకా గాట్టుకొనిరి. లై సన్సుల నిర్వహణకారి ప్రకటనమునకు బూర్వము యోడలలో నెక్కించిన పరకులు 25. తేదీవరకు యున్నవచ్చునని చెప్పిరి. ఈ విషయమున గవరంబునలసిన పద్ధతిని గూర్చి కొన్ని విషయము లింకను తీర్మానింపవలసియున్నది. ఈ విషయమున విశ్వత్సామున తెప్పట కింను అనకాశములేదు.

మందుగుండు సామాను.

లాయడ్ బార్జి గారి పరిసంగము.
కామన్సునభిలా లాయడ్ బార్జి గాట్టుకొనిరి. జేప్పిరి. గవరంబునెలదినములందు మందుగుండు సామానులకు తయారుచేయు వారు 40 నెలయందెప్పుడైన. వీరిలో సగముయందెప్పుడైన. వారంతలువారుగా పనిచేయుచుమని 10 లక్షలయందె జేపిరి. వీరిలో చాలమంది యింజనీరుజేత నిర్మాణము, యాంత్రములలోని వారు. దేశమునం దెక్కడనైతే నేమి. గలకర్మాగారముల స్థాపించితిమి. ఇందులన తయారగు సామాను ఎక్కువకును కాని యిటీవల ప్రాప్తమందు నేను ఛెంబివారియంతిని గలసికొంటిని. ఫ్రాన్సులోనున్న ఛెంబివారివ్యక్తులును బ్రిటిషువారి యుద్ధోగ్యతను ను ఈ సంగ్రామము నందు తాము చేర్చుకొనిన విషయములను సరిచారుకొనిరి. వీని మూలమున మారకదృతి వారంభింపవలసి వచ్చెను. ఇందుచే కొంతకాలమువరకును బ్రిటిషు యింజనీరులకు గట్టిపని యుండదని నానమ్మకము. కావలసినంత సామాను సరఫరాచుటకు దొరతనమువారు 10 నెద్ద ఆయుధకర్తా గారములను నెలకొల్పి దిలచుకొనియున్నాడు. ఇందులకు గావలసిన పనిముట్లు కొలది ననులలోనే కచ్చును. ఇది తయారైనతరువాత యూరోపు నందలి శ్రేష్ఠతములగు నైపుణులకును ఇంకను కంతయు భేదములేకుండ సాధన సాధగ్రి సరఫరా యగును. రణరంగమునుండి వెనుకకు నమ్మటకు వారికష్టము లేకపోయినను గతవారములో నెలకొంది నేర్పరులకు పనివాంఛన దెచ్చితిమి. కొలది దినములలో మరి కొన్ని నెలయందె వచ్చును. నాకాసంఘమునందుకలెనే నుండసామానుమంత్రిసభయందును పరిశోధనా కాఖ నొకదానిని స్థాపించితిమి. మందుసామాను విషయమున బోక్తమున్న వారందరును శక్తికొలది పాటుపడుచున్నాడు. తయారు ఎంత కృత్రిమైనదియు విశేషముగా దెలుపజాలను కాని ప్రస్తుత పద్ధతులు పూర్తి కాగనే ముగిసినట్లు తమ్ము తాము సంరక్షించుకొనవలయుండి విజయము గొనబాలనంతటి వీలును జేయవలయునట్టి గుండ్లు తయారగును.

జర్మనుజలంతర్గములు నొకలనుముంచుట.

లండను జూలై 29.—నిప్పును జర్మను జలంతర్గములను ఒకస్థిత్వరంధ్రంను జ్ఞేయకును రెండే వాక్యేదేశ కాకలను 25 మార్పునొకలను ఒక చిన్ననొకను మూంకామును పోక అంగకాకను ముంచినది.

తిరువల్వేలి జాత్ర రీతి:— ఒక పాత్రను పోట్ వాన్
 ప్లేటను పాపవృత్తమును అనువాహకు, రామస్వామి
 అను నొక కరణమును బలవంతముగ సాము దీక్షింపఁగఁ
 జేసెను తేజ దేను. ఈ కేసును తిరువల్వేలి
 సేవకుని జడ్జిగారు విచారించి తీర్పు జేపిరి. ఇట్టిద
 ముద్దాయలు కలసి కలియవచ్చును అను నొక విధులచే నొక
 రాత్రి పిలిపించి, ఆ మేతో నీవు గ్రహముదాల్చితివని మాకొక
 దగభాషు వచ్చినది అందుచేత నీవు మాకొక నూలురూపాయ
 తివ్వకపోయిన యెడల నిన్ను కారాగృహమున నుంచుచుని

[illegible]

కూకాబాయి

లా. హామారుకుట్ర కేసు.

కూకాబాయి జూలై 28:—దొరతనమువారి న్యాయవాది కేసును గూర్చి నేడు తీర్పునకు వచ్చినది. వాదించెను. భూమి పరమావధి మీద రే 110 ను సి. సి. సి. ప్రకారము తేలికైన కేసును గురించి వాదించెను. ముద్దాయి ఇంటియందు పూటనువారికి దొరికిన వస్తువులే వాదనకొధానము. ముద్దాయి యొక్క ప్రభుత్వాలి సామాన్యముగా నిరక్షరమగుటచే నన్నచాల నధికముగా పోషించెను. ఈ విషయమున నిరక్షరమగువారయిన ననుసరించెనుటకు బలముగా సాక్షులున్నది. భూమిపరమావధి ఎం. ఏ. పరీక్షకు హిందూదేశ విప్లవమును గూర్చి పూర్వము ను చేసెను న్నాడు. ఇతనివద్ద నన్ని గోళ్ళములు చేయు విధాన మును తేలికపు గ్రంథములు, ఇతర పత్రములును దొరుకుటచే నిరక్షరమగువారిని న్యాయాధి పతులు తీసివేసెనని. హిందూదేశములో విప్లవము బంగ చేయవలెను యర్థములు తల కెక్కియుండెడిట్టియు ఇండియా దొరతనమువారి దడువలన న్యాయస్థానమున విధింపబడినట్టి తప్పించుకొనినట్టియు వార దయలునితో నిరక్షరమై నామమే నెను. భూమిపరమావధి హిందూదేశ చరిత్రమును వ్రాయుటకే ఈ దేశమునకు వచ్చెను. ఆ గ్రంథమునకును యొక్క లభ్యముల నుపయోగించినను, హిందూదేశములోని ప్రజలు తిరుగుబడులు చేయుటకై పుట్టెను. తలపెరిచి కేసుయొక్క తేదు. లావోయలో ననేక స్థలము లుండగా కుట్రదారు తిరిగి కార్యస్థానముననే యుపన్యసించిరిని ఇద్దరు కుట్రదారులు నడువ గతమేమి? ఫిరోజ్ సా హంతుల లలో నొకడును కుట్రదారులలో గొప్ప నాయకుడును కన్నీ రామగూడ నిరక్షర కార్యస్థానమునందే యుపన్యసించినా? అని నడిచి అమరనింగు పరమావధిని కార్య స్థానము నకు వచ్చుట ఇదియేవానికి నోట్ల ను పుచ్చు కొని పోవలెననియు కుట్రదారుల మున్నగువానిని కొనుక్తము ఇతడు జగదరాము తనవల్లెత్తుకొనునది ద్వారా కుట్రకు సింహును సామ్యులంపుట మున్నగు విషయములను గూర్చి సాక్షులును పిట్టను గారు విచారించిరి. ముద్దాయి యొక్క రాజకీయభిప్రాయములను భావించునది తేలికపు చేయుటకు నిరక్షరములుగా దాఖలు చేయబడిన రాజద్రోహ భావ పూరితములగు కొన్ని పత్రములను చదివిరి. భూమిపరమావధి హిందూదేశములకు ప్రాప్తమైనట్టియు హిందూదేశచరిత్ర వ్రాసెను. ఇతనికి పని నియమించబడినది. ఇట్టి యుద్ధమును ముగిసెట్టి గ్రంథమొకటి పోషించెనునో న్యాయాధిపతులు పరిశీలించెను. గాధుకృత్రికలోని వ్రాతలలో నీచరిత్రలోని భావమే విశిష్టమగుచున్నది. అని నెటుమను గారు చదివిరి. అని తిరిగి తిరుములోని కొన్ని భాగముల చదివిరి. ఈ గ్రంథమున నేడు వ్రాయలేను. పండితాను వ్రాసిన ముద్దాయి వాదించుటకు గూర్చి పండితాను వ్రాసిన తేలికపు కవిత్వము. పరమావధి ఇట్లు పోషించబడినట్లు. తేలిక కమబదలేదు. ఇది తరువాత వ్రాయబడినందున. గాని నియంతయును విధింపకును కలిగించుటకే వీరచేసిరి. జరిగిన మాత్రములను అక్షరములకును ఈ ముద్దాయి లందరును బాధ్యులు. వీరి మాట మహావాక్యములగు నేరము లారోపించబడినవి. యుద్ధము తేలికగావులలో నైన వీరు చేసిన కార్యములు కక్షక తీర్చాములగును. అట్టివో నట్టి యుద్ధ సమయమున వీరిట్టి మాటలు కమలు చేయుటకు మిలియిన ద్రోహముగాని న్యాయాధిపతులే భావము వాలోచింపక ప్రత్యేకముగ ముద్దాయిలు చేసిన నేరములను మాత్రమే ఆలోచించి తీర్పు చెప్పదగును. కుట్రయొక్క పూర్వమున విధియుగాలేదు. వై వైసంగతులు మాత్రమే తేలికైనవి. అప్పుడు నిక్షేపింప బడవలెను. కనికరించుపని దొరతనము వారిది. ఇద్దరు మిక్కిలి చిన్న వాండుగానున్నార గాన వారికి తప్పుకొక్కవారి నందరికిని మరణదండయే విధింపదగును.

పంజాబుల గొప్పనీటి పారుదల ఏర్పాటులు.

లావోయ జూలై 28:—పంజాబులో సింధుసాగర కాల్యల ఏర్పాటులకు తోడుగా మరికొక కాల్యల ఏర్పాటుగూడ జరుగచున్నది. సింధు సాగర కాల్యల ఏర్పాటు ప్రస్తుత మాపబడినది. తక్కినవి రెండును సట్టిజుడిలం కురు. కాల్యల ఏర్పాటులు సట్టిజుడి కాల్యల ఏర్పాటు కలన సట్టిజుడి కాల్యము నందుల సంఘమునకు దిగువ వికసిత భావములకు సంస్థానములలో 150,000 కాకరములలో సాగుబడియున్నట్లును తక్కి 1000 పడినది. వీని 8 కోట్ల రూపాయల పట్టు నని మదింపు చేయబడినది. ఇతర విషయాలలోని కాల్యల ప్రస్తుతము జీలంపి నాయకుల సంఘమునకు క్రిందగలవనూర్ణాలో 12 1/2 కోట్ల రూపాయలకు సేరు నిచ్చుచున్నది గాని ఈ విషయంపై తేలికగా ఆ కాల్యలకు కావలసినంత సేరునిచ్చుటకు తేలికగా చేయబడినది.

సిమ్లా

రాజప్రతినిధిగారికి యుద్ధవార్త.

సిమ్లా జూలై 29:—28-7-15 తేదీని యీ దిగువరీతిని రాజప్రతినిధిగారి కిండియానుంట్రి గారు తిరిగివార్త నంపిరి.

వార్తాయుద్ధము.

ఆస్ట్రో జర్మను మట్టిడి రష్యను తెలియచున్నట్లు తెలియచున్నది. ఇంతకంటే నధిక మేమియు జరిగి ట్లు కానరాదు. వాల్మీ కపరకాలలో గుజ్జపురీయుద్ధము జరిగినట్లు రష్యనులు తెలుపుచుండిరి. కాని అచ్చట స్థితి మారలేదు. ఈ నొత్త వైర్యభాగమున శత్రువులు వెనుకకు తరచుబడిరి. వారిని జెస్సియావది దాటి కొంతదూరము పోవువరకును రష్యనులు వెంటబడిరి. రష్యనులు తమ్ము ఎదిరింపక వారి నోడించి దక్షిణమునకు పారుచున్నవారిని వెంట దరిమితి నునియు జర్మనివారు తెలిసిరి. వారూరంగమున తీరముద్ధము సంభవించెను. వారూరివివేకగట్టును దాటి శత్రువులు ముందుకు రాకుండవారులతలపడి మేము వారల నోడించితిమి అని రష్యవారు చెప్పుచున్నారు. రోజునెవరు తూర్పునను అరణ్యమున గాధుగనిరుదెగల వారుపోరాడిరి. వారూరికి పశ్చిమము నను, వారూరికి నదుల సమావేశస్థానమున కెదుటను ఉన్న సిరోకాలోని అవయున్న వైస్యముల వెక్కిరింపి జర్మనులు రోజునెవరు తీసికొనబచ్చిరి. ఇచ్చటియుద్ధమును గూర్చి జర్మనీ వారిట్లు ప్రకటించిరి. 25 మైళ్ళ దూరమున యుద్ధరంగముందం తటి వై నొక్క సారి మట్టిడి నలిపి మట్టుల వివకకు బంపునట్లేములో వారూరు దాటి నచుమ్ముల రష్యనులు తలపడె యత్నించిరి గాని జనుమందలేదు వారూరినిలోనికి పారుచున్న ప్లిట్ అచచ్చినది కొంత పోరాడె యత్నించిరి. వారూరికూడ వైర్యభాగమున 15 మైళ్ళ దూరముననున్న రక్షకస్థానమువై జర్మనులు మట్టిడింప వారల నోడించితిమి రష్యనులు ప్రకటించిరి. విశ్వులు, వివెక్షనకులవై వాంకోశన మేమియు లేదు. వీ ప్రజ్జోకుతూర్పున బగవతకు యుద్ధము జరుగుచున్నదిగా, జర్మనులు రెయిల్వే దిక్కునకు పోలేరున్నారు. వాకోలీ నూపిప్రజ్జోమన చోలముకు దక్షిణమున, 12,000 మైళ్ళదూరముననున్న మొడిన ఆస్ట్రోస్పిక్వర్డు మాకందకముల జర్మనులు పట్టుకొని పట్టుకొనిరి గాని మేము వారల మరలతలపడి వారి నలకు బంపితిమిని రష్యవారు ప్రకటించిరి.

ఆస్ట్రో.

శ్రీచించివారిపోరు:—ఆస్ట్రోలో జర్మనులు రెండు పర్యాయములు మమ్ముల నెదిరించిరి. కాని అపజయమందిరి. ఫిట్లో మమ్ముఖ్యమై ఉత్తరమన్వేస్తూ కొండలవైసన్న జర్మనివారి సాన మొకదానిని మేము పూర్తిగా స్వాధీనపరచుకొంటిమి. కాకోస్ తీరభూమి.

ఇటలీవారి ప్రకటనము—26-7-15 తేదీని కూడ కాస్ట్రోవై గాధముగా పోరాడి తూర్పుసరిహద్దువైకి పోతిమి. సాకామెజాన్జు అనుబలిష్టమైన నొకస్థానమును ఇటలీవారు స్వాధీనపరచుకొనిరి గాని కొంచెమువెనుకకు పోవలసినట్లెక్క. తెగ్రాదోకుతూర్పుననున్న సాన్ మార్టిపోవైకి గూడ ఇటలీయనులు దండెత్తిరి. మృదున కందకములలో దాగియున్న శత్రువుల తిరిగి, మానవోల్కంసుకు ఉత్తరమునను, కాస్ట్రో రిడ్డికి దక్షిణమునను ఉన్న 40 అడుగుల యెత్తుగల మాంటి సిబనను పట్టుకొనిరి. యుద్ధములమున ఖర్చులు తగ్గించుట. యుద్ధములమున విశేష ధనము ఖర్చు అగుచుండెను. అందుచేత తమ కచ్చేరి లన్నింటిలోను బంగారా దొరతనము వారు ధనముకు మితముగ వాడుచుండిరి. శ్రీగవర్ధన గారి కాన్నిలు మెంబర్లె డాబ్బిలింగుకు వెస్తురుగు గాని తదితర ఉద్యోగస్థులు మనుషటికల రాక పోకలు చేయరని వాడుక కలిగినది.

శ్రీరాజప్రతినిధిగారు.

సిమ్లా జూలై 29:—శ్రీవాదసింహుండి రేపు బయలుదేరుదురు. ఢిల్లీ, డేరాడూనులను జూచి 12-8-15 తేదీ గురువారమునాడు తిరిగి సింలాకు వత్తురు. కల్కత్తామాట్సుకెలు, నల్లేమున్న రాబర్టు, మెట్టావ్ కెవైసు ప్రభువు, కెవైసు ఎగ్రింగుటక, కెవైసు గో. ఎహ్మింజిగాడ్ శ్రీవారిలో కూడ నుందురు. రాకపోకలన్ని రాజకీయ వ్యవహారములలో సంబంధించినవి కావు.

THE BOMBAY GOVERNOR AT PANDHARPUR. POONA, July 29. Their Excellencies Lord and Lady Willingdon visited the Hindu Orphanage and Foundling Home where they were received by the President Sir Narayan Chandravarkar at Pandharpur. Subsequently Their Excellencies visited the Municipal Hall where the Governor received an address. After lunch H. E. Lord and Lady Willingdon entrained for Poona where they arrived at 9 P. M.

EAST BENAGL.

A Fresh Dacoity in East Bengal. CALCUTTA, July 29. Information has reached Barisal of a dacoity which was committed in the house of Babu Bisreswar Chakravarty of the village of Atghar Police Station, Swarupkathi on the 21st instant. The dacoits numbering 30 or 40 armed with "ramdao, leja, lathi" and torches entered the house and tied down Bisreswar and his son. They then secured the key with the help of which they opened the chests and boxes, and managed to carry away cash and ornaments valued at about Rs. 4,000. The neighbours, though collected in large numbers, did not dare to approach the dacoits. The dacoits wore masks, but had no guns or revolvers. They did not molest any body after the key was obtained. It is reported that some of the dacoits had been recognised. Police enquiry is going on.

Enquiry into Capsizing of a Ferry Boat. More than 60 People Dead. BARISAL, July 28. The enquiry into the recent ferry boat disaster, which suddenly capsized near Char Jubilee near Noakhali while crossing the river has just been completed. It has transpired during the enquiry that there were more than 150 passengers in the boat, and that the total number of the dead and the missing is more than 60. The District Board authorities have taken action against the lessee as he carried passengers far in excess of the sanctioned number.

The Kaiknaly Dacoity. Pathetic Stories of the Sufferers. BARISAL, July 28. Before the Barisal Special Tribunal the further hearing of the 13th dacoity case known as the Kaiknaly dacoity case was resumed. In this case one Afiduddy and five other Mahomedans were charged with having committed dacoity, Arson and murder in the house of one Kalu. Six witnesses were examined to-day. All these witnesses are members of Kalu's family, and corroborated the complainant's story. Bakful Bibi wife of Kalu's brother described how the dacoits forced their entrance into the house and snatched away ornaments from her children's persons and dragged and tied down her husband. Hamitannessa, Kalu's daughter-in-law, described how they were hemmed in by the fire set to their tin house by the dacoits, and how they were prevented from coming out of the house even at the cost of their lives. She told the Court the manner in which she was rescued by her father-in-law, at a time when her cloth caught fire, and how her mother-in-law with her three little girls was burnt alive. A little boy, Afiduddi, described how he escaped his fate by scaling the mat wall with the help of the dacoits who took pity upon him.

BEHAR.

The New Patna High Court. Appointment of the Judges. SIMLA, July 29. A Press communique says: - His Majesty the King-Emperor has provisionally approved the selection of the following six Judges for the new Patna High Court which is expected to commence its sittings about the 1st March 1916:—

Chief Justice.—The Hon'ble Mr. Justice Chamier Barrister-at-Law, at present a Puisne Judge of the High Court at Allahabad. Puisne Judges.—1. The Hon'ble Mr. Justice Saiyed Sharifuddin, Barrister-at-Law, Puisne Judge Calcutta High Court, (2.) The Hon'ble Mr. Justice E. P. Chapman, I. C. S., Temporary Additional Judge, Calcutta High Court, (3.) The Hon'ble Mr. Justice B. K. Mullick, I. C. S., Temporary Additional Judge, Calcutta High Court, (4.) The Hon'ble Mr. Justice F. R. Roe, I. C. S., officiating Judge, Calcutta High Court, (5.) Rai Bahadur Jwala Prasad, Government Pleader, Arrah. The selection of the sixth Puisne Judge is still under consideration.

SOUTH INDIA.

Threatening a Widow to Extort Money. Accused Get 2 Years Each. TINNEVELLY, July 30. Judgment has been delivered by the Sessions Judge of Tinnevely in an interesting case of extortion, in which a Police Head Constable, named Pappiah Naidu of Srivaikuntam, and Ramaswamy Pillay, a village Karanam, were charged with extortion. The facts briefly were that both the accused one night sent for a widow, named Valliammai and told her that they have received a petition stating that she was pregnant and demanded Rs. 100 and threatened to lock her up, if the sum was not paid. The women's brother offered Rs. 5, but this was refused, and she was consigned to the custody of the village watchman and was not released till a sum of Rs. 20 was paid. She reported the matter to the Zemindar of Attankarai who sent a yadast to the Police. In their defence the accused pleaded that the case against them was a concoction at the instance of the Zemindar and the circle Inspector of Police who bore them a grudge. Disbelieving their story the Judge convicted both the accused, and sentenced them to 2 years and 1 1/2 years rigorous imprisonment respectively.

THE GREAT WAR.

The Premier's Optimistic Survey.

MR. LLOYD GEORGE ON MUNITIONS OUTPUT.

Germans Checked All Along Eastern Line.

TURKS AT THEIR WITS END.

SUBMARINES SINK SEVEN VESSELS.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

PREMIER'S SURVEY OF THE WAR.

Work of Coalition Government.

TRIBUTE TO RUSSIAN RESISTANCE.

Allies Confident of Victory.

LONDON, July 28.

In the House of Commons Mr. Asquith moved the adjournment of the House till September 14th. He pointed out that the Coalition had been responsible for a substantial legislative output, including the War Loan, which had convinced the world, and particularly our Allies, of Great Britain's determination wholeheartedly to prosecute the war to a successful issue. (Cheers.) The Coalition had also passed the Munitions Act and National Register. Mr. Asquith emphasised the value of the latter. Eventually large proposals would be made regarding taxation. These would be none the worse for further consideration. The Government had surveyed the necessities of the Nation and had no further legislation to which it wished to invite attention. Mr. Asquith emphasised that the war was for some time likely to be a contest of endurance. "We should be ungrateful and insensitive indeed if we did not recognise the indescribably gallant efforts of our Russian allies, (Loud cheers). I don't think that in the whole military history there has been a more magnificent example of discipline and endurance than that given by the Russians in the last seven weeks. (Renewed cheers). Our new allies, with carefully prepared movements, are steadily gaining ground, and I believe that very shortly they will reach their objective (Cheers). Mr. Asquith said that his confidence as to the result in the Dardanelles was undiminished. The fleet was stronger than at the beginning of the war, and submarines were not going to inflict any substantial injury on our trade. Recruiting was highly satisfactory. The latest returns were the best for a long time.

Since the beginning of the war there had never been a time when Anglo-French fraternity and comradeship had been greater or when the Allies were more confident of victory. (Cheers.) "We had experienced nearly a year of war. Had anyone in the history of the world seen a more miraculous transformation of a country, not in its soul and heart, but in the outward manifestations of its life?" Mr. Asquith emphasised that the fleet had cleared the seas and Great Britain had secured her supplies of food and raw material with the same abundance and freedom, and judging by insurance rates, etcetera, almost with the same immunity as in times of peace. (Loud cheers.) The Navy had hitherto been denied the grim and glorious fight. We ought to let the Navy know we recognised our debt of gratitude (Loud Cheers.) Because through the vigilance and supreme skill in the handling of the fleet we could laugh at invasion and were immune from the actual ravages of war.

Mr. Asquith concluded:—The House of Commons itself is a sight unknown for a hundred years. Members are clad in khaki garb, and there is not a family but has given some brothers to the army. This is typical of the whole country. "Mr. Lloyd George had organised the industries necessary to conduct the war on a basis never dreamed of in our history, but he believed that it was thoroughly adequate." Mr. Asquith urged the country to remember that, besides waging war, Great Britain was also financing, to a large extent, the whole campaign. Consequently we must organise all our industries and our imports must be made to diminish, especially as regards luxuries. Men who were maintaining the great manufacturing industries were as essential as soldiers in the field. He emphasised the importance of increasing the supply of gold, and he affirmed that the people of Britain and the Dominions had risen to the height of the great occasion. It was a great calumny to suggest that our gallant Allies did not appreciate fully our contributions to the ultimate triumph of the common cause. Let us with the same spirit of energy and determination persist and persevere to inevitable victory.

Mr. Asquith's Motion Adopted.

LONDON, July 28.

The House of Commons adopted Mr. Asquith's motion after rejecting an undivided amendment, proposed by Sir Henry Dalziel, that it was undesirable to adjourn for more than a month.

Munitions.

STATEMENT BY MR. LLOYD GEORGE.

Development in Progress of Output.

LONDON, July 28.

In the House of Commons Mr. Lloyd George said that during the past month the number of munitions workers had increased by forty thousand, nearly half of whom were killed. A hundred thousand voluntary munitions workers had been enrolled, the bulk of them belonging to the

engineering and shipbuilding trades. Sixteen national factories had been established in different parts of the country under national control, and they would lead to an enormous increase in the output of shells; but, in consequence of conferences in France, where he met the French Minister of Munitions and where distinguished French and British Artillery officers had compared notes regarding the lessons of the campaign, it had been decided to embark on a new programme which would be a very considerable tax on Great Britain's engineering resources for some months. We had decided, in order to meet gigantic demands, to establish ten large Government additional arsenals, and he hoped that the equipment for them would be ready in a few weeks to enable us to equip armies in such a way that even the best armies in Europe would be unable to claim superiority in the slightest respect. Despite difficulties due to the unwillingness of men to leave the front, thousands of skilled workmen last month had been released from the colours to work at munitions, and thousands more would be available in the next few weeks. Mr. Lloyd George mentioned that an Inventions Branch of the Ministry of Munitions had been established similar to Lord Fisher's at the Admiralty. He concluded:—"All connected with munitions are working their hardest. I cannot give details of the progress of the output. All I can say is that when the present development is completed we shall be able to supply shells which will not merely enable us to support our men, but will enable them to cleave the way to victory."

German Submarine Piracy.

Neutral and British Vessels Sunk.

LONDON, July 29.

The German submarines yesterday sunk one Swedish Steamer, two Norwegian barques, two Danish Schooners, one trawler, and one British steamer the "Mangara".

Compulsory Service.

Question Raised in the House of Commons.

LONDON, July 29.

Prior to the close of the House of Commons a Liberal, Captain Guest, raised the question of compulsory service, which, he said, was the only way to win the war quickly. Messrs. Josiah Wedgwood, Amery and Ellis Griffith strongly supported the demand. The Labour member Mr. Thomas and Mr. Dlewelyn Williams denied that any case had been made for compulsion.

Replying, Mr. Tennant stated that it was doubtful whether the war would have been in a different position if we had more troops in the field, and whether compulsion was desirable or not remained to be seen. He did not wish to say anything to close the door or embarrass the Government in taking action necessary to the successful conclusion of the war, which the Government would pursue to the last man, shilling and drop of blood.

Aliens in Britain.

Progress of Internment.

LONDON, July 28.

At question time in the House of Commons Sir John Simon stated that the Internment Committee had received 14,000 applications for exemption. 7,325 had been refused, 6,092 granted, and seven hundred were awaiting decision. 6,302 persons had been repatriated and 9,325 interned. Six thousand remained uninterned. As British subjects were treated better in Austria-Hungary than in Germany, Austro-Hungarians received more consideration.

Conserving Britain's Gold.

Proposals in Parliament.

LONDON, July 28.

It was suggested at question time in the House of Commons that wages should be paid in silver in order to economise gold. Also that the half-sovereign should be withdrawn from circulation. Another proposal was that no passenger to the Continent should be allowed to have gold.

Mr. McKenna replied that he was carefully considering the whole question. He desired to avoid the appearance of interfering with the free commercial export of gold which was essential for our credit, but there would be closer supervision of Channel passengers. He advised travellers to exchange their British currency before leaving Great Britain.

Smuggling Opium From England into China.

Question and Answer in Parliament.

LONDON, July 28.

In the House of Commons Mr. Holt asked the Home Secretary whether he was aware that smuggling of opium from England to China was going on a large scale, and whether he would take powers to control the trade and prevent Great Britain from being used as a base for smuggling operations.

TELEGRAMS.

Sir John Simon replied that the Commissioner of Customs and Excise made every effort to prevent breaches of the Anti-Opium Proclamation and would welcome increased powers to deal with the evil but steps which were in progress to bring into force an international convention for the suppression of abuses of opium and similar drugs were necessarily suspended owing to the war.

Trading with Alien Enemy in China.

[Question in the House of Commons.]

LONDON, July 28.

In the House of Commons Sir John Rees inquired whether special licences had been issued authorising delivery to alien enemies in China goods in the hands of shippers before July 26th and authorizing a renewal of drafts.

Captain Pretymann said that no special licences had been granted, but shipment of goods to enemy firms in China was permitted to July 26th provided that they were shipped before the date of proclamation. There were certain matters outstanding with regard to the policy to be pursued in regard to this question. I am not yet in a position to make a final definite statement on the subject.

Mr. Henry James's Naturalization.

ALLAHABAD, July 29.

Mr. Henry James, the novelist, has been granted naturalization papers. The reasons given in the petition include his desire to throw his personal allegiance into the scale of the British Nation's present and future fortunes. (A Pioneer cable.)

A Heat Wave.

Sunstroke and Thirst.

LONDON, July 29.

There have been many cases of sunstroke and heat apoplexy and the troops are also suffering from thirst.

FRANCE.

Operations in Camerons.

Progressing Well.

ALLAHABAD July 29.

A "Pioneer" special cable says:—Overseas operations are progressing well, especially in the Camerons, where the natives all favour the Allies. Sweeping operations are rounding up all small posts, and the campaign promises to be a splendid counter part to the South African operations. Progress in East Africa is steady, and the Germans are surprised that we get such success from the natives.

A Paris Report.

Nothing Noteworthy.

LONDON, July 29.

PARIS.—A communique states that nothing noteworthy has occurred on the whole front between the sea and the Vosges. We occupied two blockhouses in Alsace.

Cotton Cargo of a Captured Enemy Ship.

HAVRE.—The cotton cargo of the "Dacia," captured by a French cruiser on March 1st, has been sold for a hundred and forty thousand sterling.

Latest Paris Communique.

LONDON, July 29.

PARIS.—Fighting has consisted of local cannonades and grenade fighting. The communique also records the discovery of hundreds of German bodies on ground recently won in Vosges, several machine guns, two hundred rifles, and much ammunition and equipment. Four hundred German bodies were also found at Barenkopf.

RUSSIA.

The Battle for Warsaw.

Russians More Than Hold Their Own.

LONDON, July 29.

AMSTERDAM.—The Russians are evidently more than holding their own in the present phase of the battle for Warsaw. To-night's Berlin communique is brief. It admits a heavy Russian attack on the Narew front and also before Warsaw itself. The Germans claim to have made some two thousand prisoners, but the claim is unconvincing, as they are said to have been taken over a wide front where the Russians are attacking. Undoubtedly the fiercest engagement is in the Roshan region, where fighting continues unabated. The communique refers to a village some miles westward of Bionie. Thus evidently the Germans have been driven back a big distance. The communique says that the situation of the Lublin and Cnoim fronts remains unchanged.

Situation at Warsaw.

ALLAHABAD, July 29.

The "Daily News" Petrograd correspondent describes Warsaw as much quieter now than during the German attack in October. The activity of the private Banks is normal; they pay the sums demanded, and are not besieged as formerly by crowds of clients. The municipal authorities continue to repair the streets.

A Zeppelin Captured.

A Russian official account states that during the Narew fighting a Zeppelin was captured.

THE TITANIC FIGHT FOR WARSAW.

Russia's Stout Defence and Success.

Germans Checked Everywhere.

LONDON, July 29.

PETROGRAD.—Russian successes all along the line are recorded in to-day's communique together with striking evidence that Warsaw is being very stoutly defended. Russians are getting the better of the fighting in the Baltic Provinces also on the Niemen front inflicting heavy losses on the enemy. The Germans

TELEGRAMS.

continue to endeavour to cross the Narew at various points but have been badly defeated by brilliant counter-attacks. The battle raged fiercely in the regions of Koshan and Putusk, the Russians maintaining all their positions on the left of the Narew. Then the Germans assumed the offensive against the fortified Bridgehead at Surok northwest of Novogeorgievsk.

Six successive attacks were repulsed. The situation is unchanged before Warsaw, Ivangorod, and south of Lublin but General Mackensen is attacking violently southward of Cholm. He tried three times to storm the heights where the Russians were defending. Then the Russians took the offensive and drove the Germans back and captured three villages with 1500 prisoners. Further east the Russians also captured many Austrians.

TURKEY.

THE TURKS AT THEIR WITS' END.

A Fight in Barracks.

Between Germans and Turks.

LONDON, July 27.

COPENHAGEN.—A Dane has arrived here from Constantinople where he has been working for a Danish salvage company. He affirms that the Turks are at their wits' end for fuel and ammunition. Old warships are being stripped for metals and a house to house search has been instituted.

He says there was a big fight between the Germans and the Turks at Constantinople infantry barracks a fortnight ago in which ten Germans were killed and fourteen wounded. The populace is dangerously hostile to the Germans. The Authorities have been collecting arms, and cart loads of revolvers, and daggers have been received.

Russian Destroyer in the Black Sea.

Sink 150 Sailing Ships.

LONDON, July 28.

On Sunday night Russian Destroyers in the Black Sea bombarded the ports of Samsunich and Rizeh and sank 150 sailing ships near the Anatolian coast.

French Progress in Dardanelles.

French Aviators' Attack on an Aviation Camp.

LONDON, July 28.

The French in the Dardanelles have made some progress on the right wing. French aviators dropped bombs on the new aviation camp at Chanak and hit the sheds, also the petrol store, causing a considerable fire.

ITALY.

Italian Progress.

More Trenches Captured.

LONDON, July 29.

ROME.—A communique says:—In Carnia the enemy, under cover of fog, attempted to attack, but were promptly repulsed. Our Alpini stormed a number of trenches in front of Polpiccolo. We spent a day on Carso strengthening the important position captured on the 26th, but the centre made further notable progress, capturing a number of strongly held trenches and thus straightening our line. It now appears that a hundred and two enemy officers were captured on the 26.

UNITED STATES.

Strike Troubles in America.

Suggestion of Outside Influence.

LONDON, July 27.

NEW YORK.—Jeremiah Baly, Chairman of the Strikers Committee at Bayonne, has been arrested on suspicion that he has been influenced by outside interests to stir up trouble at the Standard Oil Works. Baly, in an interview denied that he had been sent to Bayonne on behalf of a foreign Government. He admitted that he was an Austrian.

INDIAN TELEGRAMS.

[ASSOCIATED PRESS AGENCY.]

SIMLA.

War Cable to H. E. the Viceroy.

SIMLA, July 29.

The following telegram dated the 28th instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State for India:—

The Great Battle for Warsaw.

The Russians appear to hold in check the Austro-German offensive; no further important progress is reported. The Russians say that in the Baltic Provinces some Cavalry outpost actions occurred but the position is unchanged, and south west of Kouno the enemy was repulsed beyond the Jessica river. The Germans say that a Russian attack from Mitau was repulsed and the retreating Russians further south were closely followed. Fighting with increased energy occurred on the Narew front. The Russians state they held back the enemy on the left bank of the Narew by energetic counter-attacks. Intense fighting occurred in the forest east of Rozen, the enemy bringing up enormous reserves from Seroka west of the Narew opposite the junction with the Bug. A German account says the Russians here attempted by great simultaneous attacks on a 25 miles front to push back the Germans who had crossed the Narew but were unsuccessful and fighting for the Polish a small stream flowing into the Narew from the east midway between Plock and the junction with the Bug now proceeding. The Russian report that they repulsed an attack on the outer defensive line 15 miles south west of Warsaw, on the Vistula and Wieprz, quickness prevented east of Wieprz to the Bug fighting continues but

TELEGRAMS.

the enemy was unable to progress towards the railway. A Russian communique says in the region of Nakolsup-Maiden-Ostrowaki 12 to 15 miles south of Cholm the enemy captured a portion of the Russian trenches but were expelled by counter-attacks.

Attacks in Argonne Repulsed.

The French report having easily checked two German attacks in the Argonne and completed the conquest of a strongly organised German position on the heights of north Munster in Alsace dominating the Fecht Valley.

The Battle on the Carso Plateau.

An Italian communique says the battle on the Carso Plateau hotly continued on 26th and an advance was made on the eastern frontier. Italians captured a very strong position San Mehels two and a half miles east south east of Cradisca dominating the great part of the plateau but were forced back a little beneath the crest. Italians also progressed towards the height of San Martino east of Sagrado driving the enemy from covering trenches and redoubts and captured Monte Seibus 400 feet high south of the Carso ridge north of Monfalcone.

H. E. The Viceroy.

SIMLA, July 29.

H. E. the Viceroy leave Simla to-morrow, visiting Delhi and Dehra Dun and returning to Simla on Thursday, the 12th August. The party accompanying His Excellency will comprise Colonel Maxwell, Sir James Roberts, Mr. Metcalfe, Captain Brown, Captain Viscount Errington and Captain the Hon'ble A. Hardinge. All arrivals and departures on this tour will be private.

The Situation at Aden.

SIMLA, July 29.

Everything has been quiet at Aden since the repulse of the Turks on the 21st instant. The enemy has made no attempt to return, and the state of the weather this being the hottest time of the year—is unfavourable for military operations.

The Action at Nasiriyah.

The Enemy's Losses.

SIMLA, July 29.

It now transpires that in the action at Nasiriyah on the 24th instant, the enemy's total casualties amounted approximately to 2,500, including 41 officers and 690 men taken prisoners. We also captured one 40-pounder gun, 12 field guns, 2 mountain guns, 3 maxims, 1 hotchkiss and 2 or 3 other machine guns, besides a large quantity of small arms, ammunition and a miscellaneous collection of ordnance stores, including explosives and bombs.

The Gold Balances of the India Office.

SIMLA, July 29.

The gold figures for the India Office for the week ending the 22nd instant, now issued, show a further slight increase in the closing balance, which stands at well over five and a quarter million sterling. This is in addition to the gold standard reserve amounting to another £ 52,50,000. The total cheque figure is thus £ 10,50,000.

Wheat Prices.

SIMLA, July 29.

The wheat prices continue to steady with a slight upward tendency, the monsoon being still light in the principal districts concerned. To-day's rates are:—Lahore 9½ seers, Meerut 9¼, Cawnpore and Delhi 9 and Jubbulpore 8¼.

Bogus Allopathic Medical Degrees.

A Bill to put an end of them.

ALLAHABAD, July 29.

At the Autumn session of the Imperial Legislative Council at Simla a Bill dealing with the issue of bogus Medical Degrees in India to persons not properly qualified in Western Medical Science, will probably be introduced. The Bill will not affect homeopathy or any indigenous methods of medicine.

CALCUTTA

Commercial Museum in Calcutta.

Applications for Space Invited.

SIMLA, July 29.

The Government of India have decided to establish a permanent commercial museum in Calcutta as a part of the Department of Commercial Intelligence. The museum will contain samples of manufactured and other goods exported from and imported into India. The Director General of Commercial Intelligence will welcome applications for space.

Economy on Account of War.

Darjeeling Exodus cut Short.

CALCUTTA, July 29.

Owing to the financial strain caused by the war the utmost economy is being exercised in all offices under the control of the Government of Bengal. There is a strong and persistent rumour to the effect that there will be no general official "fitting" back to Darjeeling for the remainder of the season that only His Excellency the Governor and members of his Executive Council will proceed to that delightful station and that the Secretaries and their various departments will remain in Calcutta.

Three Murder Cases

Appeals to Calcutta High Court.

CALCUTTA, July 29.

At the High Court to-day Mr. Justice Sherfuddin and Mr. Justice Chapman disposed of three murder cases on appeal, in which the accused were sentenced to death by the lower Courts. In the first case one Behari Sha was convicted by the Sessions Judge of Manbhum of murdering his son-in-law at Dhanbaid. The only evidence against the accused was the dying declaration of the deceased. Their Lordships disbelieved it and acquitted the accused.

TELEGRAMS.

In the second case one Basisuddi was convicted by the Sessions Judge of Dacca of murdering his wife, whose fidelity the accused suspected. Their Lordships affirmed the conviction, but altered the sentence to transportation for life.

In the third case a butcher of Ranchi was convicted of murdering his wife. Their Lordships found no extenuating circumstance in his favour and affirmed the sentence of death passed on the accused by the Sessions Judge of Ranchi.

The Bank of Bengal Balances.

CALCUTTA, July 29.

The Bank of Bengal rate remains at 5 per cent. The weekly statement shows 57½ lakhs increase in Government balance and the same amount decrease in other deposits. As regards the assets the cash is up one lakh, mercantile bills down five lakhs, accounts of credit down five lakhs and loans two and three quarters. The Banks investments show an increase of 34½ lakhs increase all in Government paper.

Sir Rabindra's 'Art House'.

CALCUTTA, July 29.

Sir Rabindranath Tagore has started under the name of "Art House" a school for teaching arts and industries. He has given a building (a part of his Calcutta residence) for the institution, which has already started work with a dozen students and nine teachers. The school is open to both boys and girls, and the students include some girls, both married and unmarried. Small cottage industries, useful arts of every kind, and handicrafts of various descriptions are to form the subjects of teaching. The curriculum is to include type-writing as well as shorthand.

Sir Rabindranath's eldest brother Babu Durgendranath Tagore has brought out a system of Bengali shorthand which will be a subject of study at the institution.

UNITED PROVINCES.

The Funds of Rajpur High School.

Pandit M. M. Malaviya's Protest.

ALLAHABAD, July 29.

The Hon'ble Pandit Madan Moho Malaviya has addressed a letter to the Local Government protesting against the action of the Government in proposing to vest the funds of Balwant Rajpur High School, Agra, in the Treasurer of Charitable Endowments and praying that the scheme for administration of the Trust created by the late Raja Balwant Singh of Awa may continue in operation as it has been during the last seven years in accordance with the wishes of the donor.

PUNJAB.

Great Irrigation Schemes.

In Contemplation in Punjab.

LAHORE, July 29.

In the Punjab, in addition to the Sind Sagar scheme which has been postponed for the present, two important new projects are maturing. They are the Sutlej Valley scheme and the Jhelum Chenab scheme. The first is to irrigate no less than 1,50,000 acres partly in Bikanir and Bhawalpur territory below the confluence of the Sutlej and the Beas rivers and is expected to cost some Rs. 8 crores. The second will improve the water supply of inundation channels which now imperfectly irrigate a million and a quarter acres on Multan side below the confluence of the Jhelum and the Chenab rivers and will make good any deficiency in water supply caused by the utilization of rivers higher up in connection with the triple project.

BURMA.

Walking Sticks for Soldiers

6000 Sent from Burma.

RANGOON, July 29.

In response to the recent appeal by the "Tit Bits" for "walking sticks for wounded soldiers," M. Oppenheimer a merchant of Rangoon has taken the matter up and with the help of the Chief Conservator of Forests, forwarded about 6,000 sticks and 4,000 more to follow next week as the "Red Cross gift from Burma."

Abnormal Rise in the Irrawaddi.

Floods Devastate Fields and Villages.

RANGOON, July 30.

The recent abnormal rise of the Irrawaddi at Myitkyina has caused floods in that district. From Myitkyina to Sinbo, large portions of the bank had been damaged. Most of the river side villages have been under water for nearly one week and several houses have collapsed. Fortunately, no lives are reported lost and many villagers who were cut off from their houses and missing, were found perched on huge trees and were saved. At Twangri, the river rose so high that barracks of military outpost were under water and it was considered essential to remove men and kits to neighbouring best houses. Honokkye island was altogether under water, and several cattle were lost by drowning.

BOMBAY.

Charge Framed Against.

Sub-Judge Laghate.

POONA, July 29.

Mr. Garrett, Additional District Magistrate of Ahmed nagar, yesterday framed charge against Sub-Judge Govind Balwant Laghate in respect of two hundies of the total value of Rs. 105, which the accused had accepted from Narayandas Kanayalal, for showing favour to the latter's sister in a Civil suit. Jagannath Fakirchand the other accused, was discharged, the Magistrate holding that the evidence did not make him out as a member of the conspiracy formed to bribe the Sub-Judge.

వార్తాపత్రికలు

వాసి ప్రస్తుతపరిణామము

(మైసూరులో వాసమునకురావుగా)

ప్రపంచమున జరుగు విషయములకల్ల గతలాగులక

ఇట్టి వార్తాపత్రికలు ప్రస్తుతము మన యాంధ్రదేశము

పత్రికలస్థితి యిట్లుండ నిక చదువువారిస్థితియెట్లున్న

బ్రతుకొందున కొన్నిటి యయినవలెను. ఇప్పుడున్న పత్రిక

కావున నో యాంధ్రదేశములగు మహాసములారా!

యాంధ్రదేశమున స్వయంద్రులగు స్థానమున పేర్కొనెడి యా

ఒకనస్తాదు మరణము:—బొంబాయిముల్లగా పరి

The Fascinating Perfume OTTO DILBAHAR (REGD)

అందరి మనస్సును రమింపజేయు ఆటో దిల్ బహారు

మనోరమముగా ను కొంతకాల ముందునట్టి ఆపూర్వవాసనమును కలదు.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది కాటోల్ పాదరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిములబుట్టించు

మమమృతకు వరప్రసాదము దోమలు, నల్లులు, చిమ

కాటోలు వత్తులు దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును వారదోలును.

16 వై నాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

యుద్ధ చరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక ! సంవత్సరాది సంచిక !!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు విద్యా సంబంధములను యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన విద్యుత్తపత్రములను, ప్రాచీనతరముల చరిత్రము, సంగీతము, సంస్కరణము, హిందూత్వవిధానము, యోగనిద్ర, భీరరాధన, మహామర్మము, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చరిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడియుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత ముక్రింది విషయము లోకమునందెరుపబడినది:—

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు వర్తమానకారణములు; 3 యుద్ధ పూర్వములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5 దుర్గముల నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరింగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల వంశముల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ ప్రజ్ఞేముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు ప్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములం దపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయాకృతీయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర వంశాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషములైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటములను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	రెల	0	8	0
" అర్ధసంవత్సర "	"	0	12	0
ఆంధ్రనాగపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచిక చు బడయ్యోరువ రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దంబాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడినవి. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

వనోపధి సారస్వతి

దీని జామునంబులు పెక్కుమందిలను మరయు సకల చర్మరొగములను బాగుజేయును. కీళ్ళపోటు, పాలి వాయువుపోటు, కడుపు, రక్తవికారములను గలిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన నయముచును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడికంతు కలకు పుట్టిగలిగించును. పెక్కుమంది కుద్ధిచేయును దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసాముందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుచును. సీసా రెల రూ. 1-4-0.

కుమ్మకుమందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుజేసి రొగమును కుదుర్చును. భారతముధుపల్లిత్రాగులనుంచి వాగవల్లెలము వైపువలన మందు. ఈరెండుకలిసి నెలరోజులకు సరిపోవుమును. రె-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

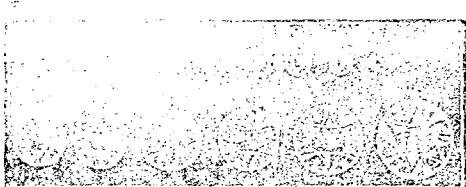
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay

తేలును:—తేలుకాటువలన అపాయములేదుగాని విశేష బాధగలను. తేలుకాటు విషము నెత్తురులో ప్రవేశించును బాధ నరమలమెంబు పెద్దనము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టిన చోటును మొదలగుటలుచేసిన బాధతగ్గును. నెల సీసా 1-కి 8 ల. అమృతాంజనంబిహారీ, బొంబాయి.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మరాఠు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.

తంఠి విలాసము:—“ఉమ్మడియాక్”

ఇందుక్రింద కనుకరచిట్టిని ఇతరచిట్టిని బర్మావైజులకు తగుమైనటుల ఇమిటేషన్ తేంపు లున్న ప్రాంతములను వర్తక కమలములున్ను శ్రేణికాములు అకాకాములున్ను బంగారపు నగలు న్ను ప్రైవేటుగల నగలున్ను, వజ్ర రుమాళ్ళును కావలసినవారు చూచుకొనుటకు శుభముగా కోని యింకను దీనిని కొనుగోలు మాకు ఆర్జును సంపుటని ప్రచురించుచున్నాము.

ఉచితము

ఆయుర్వేదశాస్త్రములం బొందు ముగ్ధమును చూపుగ్రంథము. దీనిలో ఆయుర్వేదమైన 20వైద్య విషయములన్నవి, కోరినవారికి ధరగాని పోటీలేగాని తేక ఉచితముగా పంపబడును.

రాజవైద్య నారాయణజీ శేషజీ 20 చీబబజార్, మద్రాసు.

నూతన రోమసంహార. బేగంసాహిసోఫ్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు రోమము ను చెరువులేక శుద్ధముగాను దుండు. చర్మము యొక్క స్వభావమైనరంగునుకాంతిని పోగొట్టక చేయు (సాప్) ఇది ఒకటే. కల 30వర్షాలు నెల 18-0-0 వి.పి. ఖర్చుకల.

ఆర్. డి. పండిట్ అండ్ కంపెనీ 6, బందరుపేటి, మద్రాసు

స్ట్రాసు వైన్ ఆఫ్ కాస్టిలరువేక్ స్ట్రాస్సు.

లోహముతో గూడినది. పాలి కోయిన్ ట్రేసు, బ. హిస్ లగున్ ట్రేయు జనులకు యథా కలమెంక గలదు. ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును గలిగించును. మంచుచేయి లలో సయితము ప్రియీరిముగ బని చేయగలదు. సిగ్నతుర్, పాండు, శుక్ల ధీమనలకు బాగోర్చుగల చక్కని యావధము. అన్ని మందల మాపులలో విక్రయించబడును.

దంత చూరము. డబ్బీ 1-కి నెల రూ. 0-2-0 12-కి రూ. 1-2-0.

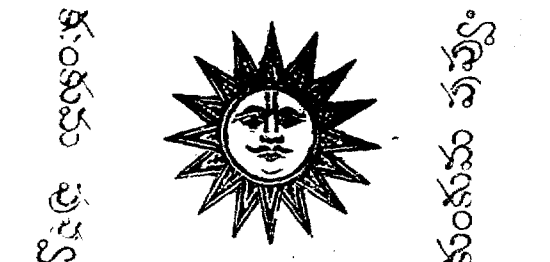
ఈ దంతచూరము తో పండు తోముటకలవనిగుట్టగట్టిపడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించకుండును. నోట దుర్గంధము లేక యుండును. పండు ముత్యములవలె తెల్లగానుండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు దీని యుత్తుది.

సుఖభోగి మాత్రము. 20 మాత్రముగల డబ్బీ 1-కి నెల రూ. 1-0-0.

కొరుపు సవామేనాములకు ఈమాత్రము బాగుగపడియును పిటిలి తినుచు పుండుపడినచోట తైలమును రాయవలయును. ఇవిరక్తకుడ్డికి మేమాకాంక్ష బాధ్యములకుదా ఉపయోగించును.

అమృతాంజనము దిహారీ, ఘోడ్, బొంబాయి.

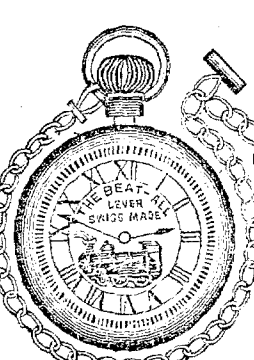
కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్పును గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ, 21, హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

నూతనముగా వచ్చి యున్నది. బీట్ ఆల్ వాచ్.

ప్రసిద్ధమైన యింజన్ మార్కుగలది. పేరుపొందిన తీవ్రపరిశోధేయబడినది. తేలికగాను నేలీగముకూడ పున్నది బహుమంతుగ నున్నది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది. దాని రణముచేతనే యే బహుమానములేదు. బహుమానముల కన్నా గడియారముయొక్క పనిని గూర్చి సంతోషించండి.

సుందరిమైన వాచిగోను కో సూర్యమైన వాచిచెట్టెపమేతము నెం ర. 2-12-0 మాత్రమే. బి. ఆర్. వెంటురమణ అండు కంపెనీ, నం. 7, కోవ్ వెంకటాచలయ్యర్ సందు, మదరాసు